

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

NOVADNIEKS

● OTRDIENA, 2006. GADA 21. NOVEMBRIS

● Nr. 86 (7685)

● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,27

ISSN 1407-9321

Preiļu rajona
galvenās bibliotēkas
bērnu nodala

Preiļos uzsākti Kohēzijas fonda projektā paredzētie būvdarbi

● Kopš pagājušās nedēļas Preiļos slēgta satiksme pa Aglonas ielu no iebraukšanas pilsētā līdz krustojumam ar Jauno ielu, jo šajā posmā beidzot uzsākta ilgi gaidītā ūdensvada un kanalizācijas tīklu paplašināšana un rekonstrukcija. Būvsabiedrība «STRABARG-BMGS» darbus uzticējusi SIA «Daugavpils būvmehanizācija», kuras speciālisti inženiertīklu rekonstrukciju Aglonas ielā sola pabeigt triju nedēļu laikā. Foto: A.Stepanovs

Materiālu lasiet 2. lappusē.

Līvānu mērs turpmāk vadīs Latgales plānošanas reģiona attīstības padomi

16. novembrī Krāslavā notikušajā Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes sēdē ar 15 balsim no 16 par plānošanas reģiona padomes priekšsēdētāju tika ievēlēts Līvānu novada domes un Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Andris Vaivods. Latgales plānošanas reģions ir otrs, kas pēc grozījumiem «Reģionālās attīstības likumā» ievēlejis pastāvīgu priekšsēdētāju. Līdz šim padomes priekšsēdētāji tika iecelti rotējošā kārtībā un mainījās ik pēc sešiem mēnešiem, «Novadnieku» informē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas komunikācijas nodalas vadītāja Gunta Skrebele.

Savukārt Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas valsts sekretāra vietniece Zanda Kalniņa-Lukaševica uzskata, ka pastāvīga priekšsēdētāja izvēle nodrošinās efektīvāku plānošanas reģiona darbu un sekmēs reģiona attīstību.

Latgales plānošanas reģiona attīstības padomē pārstāvētas abas lielās Latgales pilsētas – Rēzekne un Daugavpils – un visi Latgales rajoni. Iepriekšējais padomes priekšsēdētājs bija Daugavpils domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Lāčplēsis.

Kā «Novadnieku» informē sabiedrisko atiecību speciāliste Līvānu novada domē Ginta Kraukle, nākamā padomes sēde ieplānota jau šodien, 21. oktobrī, Ludzā. Latgales pašvaldību vadītāji uz nopietnu sarunu aicinājuši vairāku ministriju pārstāvus. Kopīgi tiks meklēts risinājums ārkārtas situācijas uzlabošanai Ludzas rajonā, kas izveidojusies sakarā ar garajām kravas automašīnu rindām robežkontroles punktos Grebņevā un Terehovā.

ABONĒ

KĀ VĒLIES

Indekss 3033

NOVADNIEKS

Sadarbībā ar **QUELLE.**
www.quelle.lv

1 Internetā www.pasts.lv

2 pa bezmaksas tālruni 8008001

3 pasta nodajās visā Latvijā

Abonē pastā 2 preses izdevumus (abus ne mazāk kā uz 3 mēnešiem), aizpildi loterijas kuponu un laimē LCD TV sadarbībā ar "Quelle"! Loterijas noteikumi www.pasts.lv un pasta nodajās. Loterijas atlaujas numurs 1665.

Piedāvājam vairāk nekā 800 preses izdevumu.
Piegāde Rīgā līdz plkst. 7.00

PASTS

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Boldānam apstiprina deputāta mandātu un izdod kriminālvajāšanai

Saeima apstiprina deputāta mandātu no apvienības TB/LNNK 9. Saeimā ievēlētajam Jurim Boldānam un vienlaicīgi arī izdeva viņu kriminālvajāšanai. Saskaņā ar Saeimas Kārtības rulli, Boldāns ir zaudējis tiesības piedalīties Saeimas tās komisijā, kā arī citu to institūciju sēdēs līdz kriminālvajāšanas izbeigšanai vai līdz brīdim, kad stāsies spēkā notiesājošs tiesas spriedums. Šajā laikā prokuratūrai un tiesai ir tiesības piemērot Boldānam visus kriminālprocesuālajos likumus noteiktos piešķiedēt līdzekļus. Boldāns arī ir zaudējis tiesības uz deputātiem paredzēto kompensāciju saņemšanu, bet algu vīnam izmaksas 50% jeb Ls 456 apmērā. Ja krimināllieita tiks izbeigta, nekonstatējot deputāta vairu, vai arī deputāts tiks attaisnots, viņš saņems visu par atstādināšanas laiku viņam neizmaksāto algu un kompensācijas.

Starp citu, J. Boldāns nav vienīgais, pār kuru iepriekšējās aizdomas par piepalīdzēšanu labāku rezultātu saņiegšanā vēlēšanās. Drošības policija (DP) ierosinājusi kriminālprocesu par iespējamo 37 vēlēšanu bīletenu viltošanu Aizputes pilsetas vēlēšanu iecirknī un lieta joprojām ir pirmsiesas izmeklēšanas stadijā, bet kriminālvajāšana ne pret vienu personu nav sākta. Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšsēdētājs Arnis Cimdars teica, ka, pārbaudot minētā vēlēšanu iecirknā balsošanas protokolu, CVK darbinieki pievērsuši uzmanību faktam, ka 7. saraksta 15. deputāta kandidāts no 462 grozījām vēlēšanu zīmēm ir saņēmis 456 plusus un nevienu minusiņu. Tāpēc A. Cimdars lūdzis DP pārbaudīt vēlēšanu organizācijas likumību Aizputes vēlēšanu iecirknī, jo saskaņā ar likumu desmitā dienā pēc ievēlētā Saeimas darbības sākšanas balsošanas bīleteni tiek iznīcināti un pārbaude vairs nav iespējama. 7. saraksta 15. kandidāts ir Aizputes mērs Pēteris Hanka (ZZS), kas nu jau kļuvis par Saeimas deputātu. P. Hanka apgalvo, ka nav durijs neko pretlikumīgu, taču «iespējams, lielajā politikā kādam aizskērojis ceļu».

Latvija vairs nav inflācijas līdere ES

Oktobrī inflācija Latvijā vairs nebija visaugstākā Eiropas Savienībā (ES), kā tas bijis aptuveni pēdējā gada laikā. Latviju šoreiz apsteigusi Ungārija, kur inflācija bijusi 6,3%, bet Latvijā – 5,6%. Pēdējo 12 mēnešu vidējā inflācija Latvijā aizvien ir augstākā visā ES – 6,7%, liecina «Eurostat» dati. Šī gada oktobrī, salīdzinot ar pērnā gada oktobri, augstākā inflācija bijusi Ungārijā – 6,3%, Latvijā – 5,6%, Igaunijā – 3,8%, Lietuvā – 3,7%. Saņukārt zemākā inflācija bijusi Luksemburgā – 0,6%, Čehijā – 0,8%, Somijā – 0,9%. Jāatzīst, ka inflācijas tempu samazināšanās nav notikusi mērķtieciņu pasākumu rezultātā, bet tādēļ, ka pirms gada jaun bijusi augsta inflācijas bāze, turklāt kopš jūlijā ir samazinājusas degvielas cenas. Bet, kā prognozē speciālisti, Latvija drīzumā atgūs straujākās patēriņa cenu kāpuma valsts statusu Eiropā, jo ilgturīgā skatoties energoresursu, tajā skaitā naftas cenas pieaugums, turklāt uz gada beigām gaidāms dažādu fiksētu tarifu kāpums valstī. Latvijas Banka prognozē, ka nākamgad inflācija varētu sasniet 6,2%, bet iekšzemes kopprodukta pieaugums varētu būt 9%. Šogad IKP pieaugums bija 11%.

Bērziņš saņem PVO balvu par neveselīgas pārtikas izskaušanu skolās

Veselības ministrs Gundars Bērziņš (TP) pagājušo ceturtdien Turcijā Pasaules veselības organizācijas (PVO) konferencē saņēmis balvu par neveselīgas pārtikas ierobežošanu Latvijas skolās. Bērziņš balvu saņēmis 220 kandidātu konkurencē. Balva piešķirta par politiski atbildīgu darbu saistībā ar neveselīgas pārtikas izskaušanu mācību iestādēs. PVO, apbalvojot Bērziņu, arī īpaši uzsvērusi, ka viņam izdevies tas, ko nav panākušas daudzas valstis. Kā ziņots, Veselības ministrijas pārstāvji Stambulā piedalās PVO konferencē par aptaukošanās problēmām Eiropā. PVO aicina pievērst lielāku uzmanību iedzīvotām liekā svara un aptaukošanās mazināšanai, jo, pēc PVO veiktajiem pētījumiem, vairāk nekā pusei pieaugušo un piektais daļai bērni Eiropas reģionā ir liekā svara problēmas.

Ziņas sagatavoja T. Elste

INFORMĀCIJA

«Veselība ir vērtība, turklāt vienīgā, kurai vērts veltit ne tikai laiku, spēkus, pūles un visādus labumus, bet arī upurēt daļu pašas dzīves.»
Mīels de Montens

Preiļos uzsākti Kohēzijas fonda projektā paredzētie būvdarbi

Sākums 1. lappuse

Pagājušajā nedēļā Preiļos tika slēgta Aglonas iela, jo ieradās būvnieki un uzsāka ilgi gaidītos Kohēzijas fonda projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos» paredzētos celtniecības darbus.

30. oktobrī Preiļos bija ieradušies sabiedrības «STRABARG-BMGS» pārstāvji, kuri pasūtītājām – SIA «Preiļu saimnieks» — un Preiļu novada domei iesniegza projekta īstenošanas laika grafiku, kurā paredzētas darbus uzsākt novembra vidū, «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Maija Paegle. Līgums «Ūdensvada un kanalizācijas tilu paplašināšana un rekonstrukcija Preiļos» izskatīts un saskaņots ar Vides ministriju.

Projekta laikā veicamie darbi sadalīti divos posmos. Pirmā posma būvdarbu kopējās izmaksas ir 1 320 852 eiro. 65% no šīs summas jeb 851 950 eiro ir Eiropas Savienības piešķirtais finansējums. Valsts devums šajā projekta ir 18% vai 242 376 eiro, bet Preiļu novada dome uzsākta un kanalizācijas rekonstrukcijā ieguldīs 17%, kas ir 226 526 eiro.

Tā kā laika apstākļi būvdarbu veikšanai ir labvēlīgi, projekta īstenošanas laika grafiku, kurā paredzētas darbus uzsākt novembra vidū, «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Preiļiem tika atgādāti 15. novembrī, bet 17. novembrī apakšuzņēmējs – SIA «Daugavpils būvmehanizācija» — uzsāka darbus Aglonas ielā. Paredzēts, ka uzsākta un kanalizācijas izbūve tur tiks veikta posmā no vecā ūdensatorņa līdz Jaunajai ielai.

Uzņēmuma «Daugavpils būvmehanizācija» būvdarbu vadītājs Jānis Lipšāns pastāstīja, ka ziemas tuvums vinus nebaida un triju nedēļu laikā inženierītiklu izbūve Aglonas ielā tiks pabeigta. Jauns asfalta segums brauktuvē gan tiks atjaunots tikai nākamā gada maijā, kad būs labvēlīgi apstākļi šiem darbiem.

Somēnes uzsākta un kanalizācijas sistēmas ierīkošanu paredzēta uzsākt arī Liepājas ielā. Nākamgad būvdarbi ieplānoti Daugavpils ielas posmā no centra līdz Liepājas ielai, kā arī Kooperatīva un Cēsu ielā. Saskaņā ar laika grafiku un darbu apjomu pirmā posma būvdarbi risināsies vienu gadu.

Kā informē M. Paegle, līdz 2007. gada 1. maijam uzņēmējam ir jāpazīsto, vai tiks uzsākti darbi, kuri paredzēti projekta otrajā posmā. Šobrid šīm mērķim finansējuma vēl nav, jo materiālu un darbu izmaksas ir strauji augušas. Tomēr ir cerības, ka nākamā gada valsts budžetā tiks iekļauti līdzekļi, lai nosegtu sadārdzinājuma daļu ne Preiļos uzsāktajam projektam, bet visām 18 pašvaldībām, kuras iekļautas Kohēzijas fonda projektā.

L. Kirillova

RIEBIŅU NOVADĀ

Izmainīgas domes algu fondā

Sakarā ar Galēnu sporta zāles darbības uzsākšanu pašvaldības deputātiem domes sēdē nācās izskatīt jautājumu par izmaiņām Galēnu pamatskolas šī gada algu fondā. No 15. novembra izglītības iestādē izveidotas divas jaunas apkopejū štata vienības ar algas likmi 100 lati mēnesī, viena jauna sētēnieka štata vienība ar algas likmi 90 lati mēnesī, kā arī jauna sporta zāles pārziņa štata vienība ar algas likmi 180 lati mēnesī. Deputāti vienojās arī par to, no kādām budžeta sadaļām šiem darbiem atvēlēt noteikto atalgojumu.

Sakarā ar to, ka savus amatus atstājušas Stabulnieku kultūras nama direktore un direktori vietniece, apstiprinātas arī izmaiņas Stabulnieku kultūras nama algu fondā. Turpmāk štata vienību «kultūras nama direktore» un «kultūras nama mākslinieciskās daļas vadītāja» nebūs. Deputāti nolēma, ka to vietā tiks izveidota jauna štata vienība «kultūras nama vadītājs» ar algas likmi 200 lati mēnesī.

Plāno līdzekļus Ziemassvētku dāvanām novada bērniem

Lai gan līdz Ziemassvētkiem mazliet vairāk kā mēnesis, novada domes deputāti sākuši plānot līdzekļus, kādi nepieciešami, lai sarūpētu svētku dāvanas novada bērniem. Sesās Riebiņu novada sastāvā esošajās pašvaldībās ir 247 mazuļi vecumā līdz pieciem gadiem, 706 pirmsskolas vecuma bērni, kā arī 117 skolas vecuma bērni, kuri mācās citu pašvaldību skolās.

Jau gada sākumā finansējums dāvanu iegādei bija plānots skolu budžetos divu latu apmērā katram skolēnam. Nesen Riebiņu novada domē tika saņemta 52 Rušonas pagasta iedzīvotāju parakstīta vēstule, kurā lūgta piešķirt dāvanas arī tiem bērniem, kuri mācās citu pašvaldību skolās. Sakarā ar to domnieki nolēma piešķirt Ziemassvētku dāvanas

saldumus – visiem Riebiņu novada deklarētājiem bērniem līdz pamatskolas vecumam (ieskaitot) 2,50 latu apmērā. Papildus finansējumu saldumu iegādei nolemts piešķirt no pašvaldības sociālā budžeta līdzekļiem. Par Ziemassvētku dāvanu iepirkumu vēl tiks veikta cenu aptauja.

Dāvanas būs arī vientoļajiem pensionāriem un invalidiem

Pašvaldības deputāti izanalizējusi pagājušā gada pieredzi, kad pozitīvu sabiedrības novērtējumu ieguva fakts, ka Ziemassvētku dāvanas tika pasniegtais Riebiņu novada vientoļajiem pensionāriem un pirmās grupas invalidiem. Izglītības, kultūras un sociālo jautājumu komiteja apkopojusi informāciju un secinājusi, ka pavisam novadā apvienotajās pašvaldībās ir 252 vientoļu pensionāri un pirmās grupas invalidi: Galēnos – 46, Rušonā – 55, Riebinos – 40, Sīlukalnā – 36, Silajānos – 25, Stabulniekos – 50.

Domes sēdē viebalsīgi tika pieņemts lēmums, ka arī šogad novada vientoļu pensionāri un pirmās grupas invalidi saņems Ziemassvētku velties, ktrs sepiņu latu apmērā. Tājā skaitā par 2,50 latiem būs sarūpētas konfektes un citi saldumi, bet par 4,50 latiem – kāda svētkiem pieskaņota dāvana. Līdzekļi šīm mērķim paredzēti sociālajā budžetā.

Bez tam Ziemassvētku dāvanas 2,50 latu vērtībā saņems arī Riebiņu novada dzīvojošas politiski represētās personas.

Piedāvā lauzt vai pārslēgt līgumu

Domes sēdē izskatīts Valsts kontroles zinājuma projekts revīzijas lietā nr. 5.1-2.14R/2005. Nolemts piedāvāt SIA «SAU» lauzt vai pārslēgt 1998. gada 21. jūlija līgumu par smilts grants atradīnu izstrādi Riebiņu novada domei piederošajos «Skangelu» un «Zabegu» karjeros un 1997. gada 12. jūlija nomas līgumu par izstrādes un izpirkuma tiesībām

Riebiņu novada domei piederošajā karjerā «Zilāni». Vienošanās gadījumā par grants atradīnu nomas līgumu pārslēgšanu ar SIA «SAU» noteikt maksu par vienu grants kubikmetru 1,50 latu apmērā bez PVN. Vēl nolemts noteikt faktisko smilts un grants daudzumu karjeros «Skangeli», «Zilāni» un «Zabegi» un iegrāmatot krājumus grāmatvedības uzskaitē. Domes izpilddirektoram uzdots sagatavot Valsts kontroles revīzīteikumu izpildes plānu un termiņus.

Atpirks Rušonas kultūras nama telpas

Sarežģīta situācija izveidojusies Rušonas kultūras namā, jo daļa no tā telpām pieder privātīpašniekiem. Kamēr viss kultūras nams nav Riebiņu novada domes īpašumā, pašvaldība nevar uzsākt nekādus remontdarbus. Deputāti atbalstīja izglītības, kultūras un sociālo jautājumu komitejas priekšlikumu un nolēma atpirkst to Rušonas kultūras nama telpu daļu, kas pieder bijušajiem īpašniekiem, par 13 284 latiem. Tagad būs iespēja izstrādāt visa kultūras nama telpu renovācijas projektu.

Lēma par grozījumiem nolikumā

Domes sēdē izskatīts saimniecisko un īpašuma lietu komitejas iesniegtais lēnumprojekts par grozījumiem nolikumā «Riebiņu novada domes un pagastu teritoriālo pārvalžu sniegtie pakalpojumi un maksas par tiem».

Līdz ar to tiks ieviesti vairāki jauni maksas pakalpojumu objekti, piemēram, par autobusu (virs 14 sēdvietām) izmantošanu, par kultūras nama zāles nomu juridiskām personām, par asenīzācijas pakalpojumiem, par traktortehnikas pakalpojumiem, kā arī santehnikas remonta strādnieka pakalpojumiem. Katrā atsevišķā gadījumā noteikta arī maksas pakalpojuma likme.

Pēc Riebiņu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L. Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasta: novadnieks@axel.lv

Tālrs. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktori),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesmiedzejs.</

OTRDIENAS INTERVIJA

Dzīvot rītdienai

— Tikko aizvadīti valsts svētki. Kā jūs jūtāties šādās reizēs, vai esat lepna par savu valstī?

— Es patiesām esmu Latvijas patriote. Bet svētku izjūta man ir divkārša. Abi ar vīru Arvidu dejojam vidējās pauzdes deju kolektīvā «Tālderi», tāpēc svētkos vienmēr sanāk uzstāties. Šajās reizēs cilvēkiem tiek pasniegti apbalvojumi, uzstājas citi kolektīvi, valda pacilātība, telpas ir izrotātas. Man grūti iedomāties Latvijas proklamēšanas gadadienu bez aktīvas piedališanās tās atzīmēšanā.

— Pašā svētku priekšvakarā braucāt uz Rigu, lai nodotu projektus. Uz kurieni vedāt un kāpēc tik steidzami?

— Paziņojums, ka ir iespēja pievērtties uz valsts investīciju programmām nākošajam gadam, nāca pēdēja brīdi, un tad nu vajadzēja «paspēt ielēkt vilcienā». Projekti tāpēc burtiski dažu dienu laikā. Valsts investīciju programmai projektus iesniedzam katru gadu, viens vai divi tiek atbalstīti, bet pārējie gaida savu kārtu. Kad pieņāk nākošais iesniegšanas termiņš, ceļam tos dienas gaismā, pārstrādājam, pielabojam atbilstoši jaunajai situācijai.

Vajadzību novadam ļoti daudz, bet pieteikumiem bija norādīti kriteriji, ka tiem jābūt saistībā ar izglītību un infrastruktūru. Aizvedām astoņus projektus, piemēram, par bērnudārza «Auseklītis» renovācijas pabeigšanu, skolu siltināšanu, Preiļu 2. vidusskolas ārbnīcu rekonstrukciju un citus. Cеру, ka vismaz trīs no tiem gūs atbalstu.

— Cik sen jūs jau strādājat ar projektiem un kāds bija sākums?

— Preiļu novada domē sāku strādāt 2000. gadā. Līdz tam domē nebija neviena speciālista, kas nodarbotos tieši ar projektiem. Taču pašvaldības plānošanas daļu toreiz vadīja ļoti eruditis cilvēks, izcils strategijs Valērijs Stūris. Man liekas, ļoti daudzi gadi vēl būs vajadzīgi, lai realizētu tās idejas, ar kurām viņš nāca kļāja jau toreiz, pirms sešiem gadiem. Viņš bija cilvēks, kas pašvaldībā ieviesa plānošanu kā tādu.

Mans pirmais pienākums bija sagatavot novada izveidošanas projektu. Toreiz gāja grūti. Cilvēki turējās pie konservatīviem usiskatiem un stereotipi, viņiem nebija informācijas. Braucām pa pagastiem, stāstījām, kas tas ir. Vārds «reforma» vien viņos izraijs negatīvas jūtas. Toreiz mērkis bija izveidot novadu no astoņām pašvaldībām, bet, kā redzams, Preiļiem pievienojās tikai Preiļu un Aizkalnes pagasti. Domāju, ka tagad iedzīvotāji ir pārliecīgi jaunes par pirms pieciem gadiem notikušās apvienošanās lietderību, jo tās rezultātā līdzekļus saņem arī novada pagasti. Tagad sākts darbs pie tālākas novada paplašināšanas, esmu iekļauta darba grupā, kas gatavo Sutru, Saunas

un Pelēču pagasta pievienošanu novadam.

Pirmajā darba gadā man nācās ļoti daudz mācīties. Paldies Valērijam Stūrim un toreizējam domes priekšsēdētājam Ilmāram Meluskānam par to, ka man bija iespēja apmeklēt dažādus kursus. Ja ir pamatzināšanas, tad tālākais veidojas no pieredes, no tā, ka pats izej cauri visam un saproti, kas tas ir.

— Tagad projekti jāraksta visiem un visur, — pensionāriem, lai nokrāsotu soliņu pie mājas, un skolasbērniem, lai dabūtu autobusu ekskursijai, nerunājot par pašvaldībām un uzņēmumiem. Kas tas ir — projekts?

— Vispirms ir ideja, ar kuru tā gatavotās vēlas sasniegt kādu zināmu mērķi, kam vajadzīga nauja. To nevar pieprasīt, vienkārši uzrakstot uz papīra nepieciešamo summu. Tieki rakstīts projekts, papildinot ideju ar aktivitātēm, ar aprēķiniem par nepieciešamo finansējumu, ar pamatojumu, kāpēc tas vajadzīgs. Ir projekti par soliņu krāsošanu, bet ir arī projekti, kam vajadzīgi miljoni.

— Prasmīgs projekta izstrādātājs ir labs pamats pašvaldības, uzņēmuma vai sabiedrīkās organizācijas veiksmei un tālākai attīstībai. Cik daudzi no jūsu projektiem iegūst atbalstu?

— Pagaidām neviena augstskola Latvijā speciālistus projektu plānošanai un vadišanai nesaņemata, bet iespējams, ka drīzumā to darīs Latvijas Lauksaimniecības universitāte. Līdz šim viss ir

atkarīgs no konkrētā cilvēka, no tā, cik zināšanu viņam ir un cik darba viņš gatavs ielikt topošajā projektā. Projektētāja darbu vērtē pēc atbalstīto projekta skaita. Tas ir arī komandas darbs. Preiļu novada domē strādājam kopā ar attīstības un plānošanas nodalas vadītāju Zigmāru Ertu, atsevišķos jautājumos tiek piesaistīti juristi, grāmatveži un ekonomisti, jo šo cilvēku darbs vajadzīgs arī projektu realizācijas gaitā. Un, protams, vadības atbalsts. Šīni zinā nepārspējams bija līdzšinējais domes priekšsēdētājs Jānis Eglijs, generējot jaunas idejas.

No maniem izstrādātajiem projektiem tiek atbalstīta apmēram puse. Sāpīgi, ka atbalstu neguva projekts par Preiļu pils renovāciju. Atteikumam līdz nācis arī rūgums, apjausot, ka ne vienmēr vērtēšana ir objektīva. Veco pīlu atjaunošanai bija tikai viena Eiro-pas programma, laikam tāpēc piešķirumi pieplūdums bija tik milzīgs. Neceru, ka drīzumā šāda iespēja tiks piedāvāta vēlreiz. Atbalstu guva kādas astoņas pilis, un nemaz tik tālu aiz tām, kas guva priekšroku, nepalikām.

— Kur paliks šis Preiļu pils atjaunošanai sagatavotais projekts? Vai tiks uzdāvināts īpašniekam, kurš pili iegādāsies izsolē?

Nereti cilvēki, kam ir bijusi iespēja apmeklēt arī citas Latgales pilsētas — rajonu centrus, par Preiļiem izsakās ar patikamu pārsteigumu. Tomēr būsim reālisti, — bez naudas nekas nenotiek. Taču līdzekļus ir jāprot dabūt, piesaistīt un lietderīgi izmantot. Tieši šajā jomā arī darbojas projekti izstrādātāji, kuru darba būtību var raksturot īsi — atrast finansēšanas avotu un prast pārliecīnāt, ka tieši Preiļos šie līdzekļi visvairāk vajadzīgi. Preiļu novada domē jau sesto gadu ar šiem jautājumiem sekmīgi nodarbojas projektu vadītāja SANITA MELKO.

Dzimusi, augusi un skolā gājusi Preiļos, Sanita arī pēc Rēzeknes augstskolas absolventējās ar vizuālās mākslas skolotājas diplomu un iegūto papildspecialitāti angļu valodā drīz vien atgriezās uz šo pilsētu, līdzīgi pārvezdama arī dzīvesbiedru Arvidu.

● Sanita Melko visvairāk patik vasara, kad pasaule piļa ar viņas milākajām plāvu pukēm. Sanitas devīze ir dzīvot saskaņā ar sevi, skatīties pēc iespējas pozitīvāk, pieņemt dzīvi, kādā tā ir, un kopumā — dzīvot rītdienai. Foto: A. Stepanovs

mējiem un pašvaldībai jārisinās kompleksi. Gribētos, lai kāds uzzīmējs šeit nodibina savu būvīmu, kas celtu un pārdotu mājokļus.

— Pēc kādiem principiem izvēlēties, pie kāda jautājuma strādāt, kurā projektu konkursā piedalīties?

— Informācijas par tiem ir ļoti daudz. Ar interneta un preses starpniecību nepārtrauki jāseklo piedavājumiem. Bet no pašvaldības vajadzībām sastādīts vesels saraksts. Atliek tikai sekot, kad parādīsies piedāvājums pašvaldībai vajadzīgā lietā. Projekti ir atšķirīgi ne tikai pēc sagatavošanas, bet arī pēc ieviešanas saņēmības. Ja tiek realizēts projekts par ES struktūrfondu līdzekļiem, par darbu jāsniedz ļoti komplikēti pārskati. Piemēram, pašlaik strādājam ar trijiem IN-TERRREG projektiem. To naudīja nemaz nav tik milzīga, bet atskaites un aizpildāmo dokumentu blāķi ir iespādīgi, pie tam angļu valodā. Bet tā jau ir, — kas maksā, tas pasūta mūziku. Projektu vadišanā atbilstoši ES prasībām līdzdarbojas arī grāmatvedis un finanšu darbinieks.

— Daudz tiek runāts par septiņiem «treknajiem gadiem». Kā jūs prognozējat, vai Preiļu novada domē no šim solītajām ES naudām tiks daudz? Un no kā tas būs atkarīgs?

— Gribas cerēt, ka iegūsim. Pēc Latgales attīstības aģentūras norādījuma esam apkopojuši informāciju par to, kas Preiļu novada nepieciešams. Tika gatavotas operacionālās programmas, kas būs kā ceļš, pa kuru tā naudījas. Mēs sarakstījām visu iespējamo. Līdztekus darbojas arī nacionālās programmas — lieli reģionāli projekti, uz kuriem konkursus pašvaldībām neizsludinās, piemēram, tranzītcelu vai reģionālo kon-

certzāļu būvēšana. Protams, tāpat kā līdz šim, gatavosim projektus un izmantosim katu ie-spēju naudas plūsmu pagriezt Preiļu novada virzienā. Darbs ar projektiem būs atkarīgs arī no cilvēku kapacitātes, tāpēc lietderīgi sākt domāt par plānošanas nodalas paplašināšanu. Sevišķi tāpēc, ka novadam drīzumā pievienosies jauni pagasti. Gribētos par Eiropas naudu savest kārtībā novada infrastruktūru un jo sevišķi piestrādāt celu un ielu sakārtošanā. Jau pašlaik tiek realizēti divi projekti par ielu krustojumu rekonstrukciju, vēl divi iesniegti. Jāsaves kārtībā atrītumu saimniecība. Un gribas kaut ko priekš sirds — atpūtas kompleksu ar peldbaseinu, boulinga zāli.

— Runājot par atpūtu, — kā pati relaksējaties pēc smagas darbadienas?

— Abi ar vīru dejojam deju kollektīvā, un mežinājumu stundas palīdz atbrīvoties no sasprindzīnāuma, kas gūts dienā. Kopā ar dejotājiem esam daudz ceļojuši, vissmaz reizi gadā izdodas apmeklēt kādu no ārvalstīm. Virs ir muzikants, bieži spēlē kāzās un citos ģimenes godos. Labprāt pavadām laiku ar saviem milājiem un tuvajiem cilvēkiem, apciemojam manus vecākus Pieniņos un Arvidu dzimtājās mājās Rēzeknes rajona Dricānos. Man ir dvīnu māsa, vēl viena māsa un brālis. Viņš jau astoņus gadus dzīvo ASV. Sōvās apprecējās ar Australijas latvieti, kāzas rikoja Latvijā. Iera dās daudz ligavas radu, kam saknes Latvijā. Es apbrīnoju to latvietibū, ko šie cilvēki saglabājuši gādu desmitiem ilgi, un to patriotismu, ar kādu viņi attiecas pret Latviju, pret to, ka mēs tagad esam brīva valsts. Mums reizēm šis atieksmes trūkst.

L.Rancāne

Ūdens apgādes sistēmas ierīkošana vai atjaunošana dzīvnieku novietnēs

Zemniekiem tiek piedāvāta kārtējā iespēja pieteikties uz Eiropas Savienības palīdzību standartu sasniegšanai, šoreiz paredzot atbalstu ūdens apgādes sistēmas ierīkošanai vai atjaunošanai liellopiem, aitām, kazām un cūkām.

Kompensācijas apjoms artēziskā urbuma veikšanai – 5691 eiro, spieces iedzišanai – 1778 eiro, grodu akas ierīkošanai – 1423 eiro.

Ūdens apgādes nodrošināšana liellopiem

Šajā gadījumā paredzēta spiedsūkņa ierīkošana, maģistrālā ūdensvada un sekundārā ūdensvada izbūve, kā arī dzīrdinātavu ierīkošana. Kompensācijas apjoms

noteikts atbilstoši saimniecības lielumam.

Ja saimniecības lielums ir līdz 20 dzīvnieku vienībām, kompensācijas apjoms būs 77 eiro uz dzīvnieku vienību. Ja saimniecības lielums ir no 21 līdz 50 dzīvnieku vienībām, kompensācija noteikta 57 eiro uz dzīvnieku vienību. Ja saimniecībā ir no 51 līdz 100 dzīvnieku vienībām, kompensācija paredzēta 64 eiro apmērā, bet, ja dzīvnieku vienību saimniecībā ir vairāk nekā 100, kompensācija būs attiecīgi 48 eiro par vienību.

Ūdens apgādes nodrošināšana aitām un kazām

Saimniecībās, kur aitu un kazu fermās paredzēts ierīcot spiedsūkni, maģistrālo un

sekundāro ūdensvadu, kā arī dzīrdinātavas, kompensācijas apjoms paredzēts atbilstoši dzīvnieku vienību skaitam un ir sekojošs.

Ja saimniecības lielums ir līdz 2 dzīvnieku vienībām, kompensācijas apjoms paredzēts 768 eiro uz vienu dzīvnieku vienību, ja no 2,1 līdz 5 vienībām – 492 eiro apmērā, no 5,1 līdz 10 dzīvnieku vienībām – 303 eiro apmērā, bet saimniecībās ar vairāk nekā 10,0 dzīvnieku vienībām kompensācijas apjoms būs 279 eiro uz vienu vienību.

Ūdens apgādes nodrošināšana cūkām

Ar šajā gadījumā atbalsts paredzēts spiedsūkņu, maģistrālo, sekundāro ūdensvadu un dzīrdinātavu ierīkošanai un tā apmērs būs atkarīgs no saimniecību lieluma.

Saimniecībām līdz 5 dzīvnieku vienībām kompensācijas apjoms sivēnmātēm būs 236 eiro, atšķirtiem sivēniem – 407 eiro, nobarojamām cūkām – 269 eiro uz dzīvnieku vienību.

Saimniecībās no 5,1 līdz 15 dzīvnieku vienībām kompensācija būs attiecīgi 147, 408 un 159 eiro par dzīvnieku vienību. Ja saimniecībā ir 15,1 līdz 30 dzīvnieku vienības, kompensācija noteikta attiecīgi 100, 369 un 120 eiro par dzīvnieku vienību. Saimniecībās, kur ir vairāk par 30 dzīvnieku vienībām, būs iespējas saņemt kompensācijas 85, 376 un 115 eiro apmērā uz vienu dzīvnieku vienību.

Ja saimniecībā ir dažādu sugu dzīvnieki, tad kompensācijas apjomu katrai sugai rēķina proporcionāli attiecīgas sugars dzīvnieku vienību īpatsvaram kopējā saimniecības lielumā.

SPECIĀLISTS IESAKA

Kāpēc slikti glabājas kartupeļi

Daudzviet glabātavās bojājas kartupeļu bumbuļi. Vairāk problēmu rodas vietās, kur tie netika atdzesēti, nebija aizdzēdētas brūces pēc vākšanas un atlasīti slimību un kaitēkļu bojātie bumbuļi. Nobrāzumu vietās ieperinājās slimību ierosinātāji — slapjā, sausā puve. Rezultātā bumbuļi pūst.

Divas nedēļas pēc novākšanas uz bumbuļiem parādījās kartupeļu lakstu puves infekcija. Lakstu puve jeb fitofora pēc ražas novākšanas parādās pirmā no citām puvēm. Uzglabājot sausā vietā, tie sažūst — mumificējas. Mitru-

mā parasti sākas pūšana. Šajā rudenī bija ļoti svarīgi 3-4 nedēļas pēc novākšanas atlasi slimību skartos bumbuļus. Tos vairāk bojā sēnišu un baktēriju ierosinātās slimības. Melnkāja un bakteriālā melnkāja jaunajos bumbuļos iekļūst caur stoloniem no slimā sēklas bumbuļa un mehāniskā bojājuma rezultātā. Glabātavā baktēriju ietekmē veidojas slapji perēķli, infekcijas avots ir slimie bumbuļi. Slapjo puvi augšanas un glabāšanas laikā izraisa galvenokārt melnkāja, gredzenbakterioze. Tās izraisa kartupeļu pūšanu un jauno bumbuļu bojāšanos uz

lauka un uzglabāšanas laikā. Sausuma ietekmē smilšainās, kūdrainās augsnēs kartupeļi cieta no kraupja infekcijas, arī kraupja brūces paver celu slimību un baktēriju iekļūšanai bumbuļos.

Šajā vegetācijas periodā izplatījās fizioloģiskās slimības. Kartupeļu bumbuļu attīstība daudzviet bija apstājusies, uzņākot liebumu, tā atsākās. Zem cera bumbuļu bija maz, bet, iestājoties mitriem laika apstākļiem, bumbuļi strauji palielinājās un atsevišķās vietās sākās bumbuļu otrreizeja augšana, notika bumbuļu plāsāšana, veidojās nepareizas formas bumbuļi,

radās iekšējie rūsas plankumi, daudzām šķirnēm veidojas tukšie vidi, bumbuļu melnie tukšie vidi un citas fizioloģiskas slimības. Kartupeļu bumbuļiem melnie tukšie vidi veidojas iekšējā skābekļa deficīta gadījumos. Skābekļa deficīts rodas, ja uz lauka bumbuļi ilgstoši atrodas augstā temperatūrā (kā šovasar), parasti šādi bumbuļi sapūst. Arī nepareizas uzglabāšanas periodā bumbuļiem var veidoties melnie tukšie vidi.

Kartupeļu uzglabājamas telpas jāvēdina, jo kartupeļi bez skābekļa smok. Uzņemot skābekļi, kartupeļi izdala ogļskābo gāzi.

Ziema glabātavās jānodrošināta temperatūra +2...+4° C un mitrums nedrīkst pārsniegt 95%.

Jāaudzē izturīgas šķirnes, kurās neveido tukšos vidus.

IETEIKUMI

Jānodrošina vienmērīgi augšanas apstākļi, vienmērīgs mitrums.

Vegetācijas periodā jāveic kīmiskā aizsardzība pret kartupeļu lakstu puvi, jāizvāc no lauka ar melnkāju inficētie ceri un bumbuļi.

Ja kartupeļus šķiro ziemā, jānodrošina +10° temperatūru, jo auksti kartupeļi ļoti jūtīgi pret traumām.

Izaudzētās ražas bojātāji — grauzēji

Kad raža novākta un ieviešota glabātavās, par tās saglabāšanu jāturpina rūpēties tikpat rūpīgi kā vegetācijas periodā. Noliktavās labību, augļu un dārzeņu produktus apdraud daudz kaitēkļu un grauzēju. Kartupeļus, burkānus, kāpostus, galda bietes varāk bojā grauzēji. Parasti dārzenējū noliktavās kaitēkļu bojātos dārzenējus sāk inficēt sēnišu un baktēriju ierosinātās slimības un to infekcijas rezultātā dārzenējū aiziet bojā — saūst. Grauzēju bojātie dārzenējū pa-

tēriņam nav derīgi.

Pēvēdīgos grauzējus var apkarot mehāniski un kīmiski, vai mēģināt aizbaudīt ar dabas līdzekļiem. Mehāniskai apkaršanai ieteicams izmantot sitējslazdus un keramslazdus, kurus jānovieto pie alu ejām.

Ja profilaktiskie pasākumi nedod gaidītos rezultātus un grauzēji klūst pārāk uzmācīgi, tad jāuzliek īnē vai saindētas ēsmas. Tikai jāatceras, ka īnē ir bīstama cilvēkiem, mājdzīvniekiem un putniem, tādēļ ar to jārīkojas ļoti uzmanīgi.

Stingri jāievēro norādījumi uz iestājotās vērmeles, Parasti indes jāliek vietās, kur visbiežāk uzturas grauzēji — pie alu ejām vai alās ieklej drenu cauri ar saindētu ēsmu.

Tirdzniecības vietās var iegādāties dažādus līdzekļus gan žurku, gan peļu ierobežošanai, plaši izmanto līdzekļi *Storm*.

Var gatavot ēsmu no gipša – 20 g gipša un 50-60 g miltu, tam pievieno 10-20 pilienus augu ellas. Ieteicams blakus pievienot trauku ar ūdeni, tas veicinās iečātā gipša briešanu un grauzēju bojā eju.

IZMĒGINET

Grauzēji necieš svaigi smaržojas vērmeles, deviņvīru spēku, piparmētru, viršu, vaivarīnu, plūšķoku, lupstāju un naftalīna smaku, tos atbaida sasmalcinātas ārstniecības sunkumelites lapas un saknes (pagrabos rudēni ieklej sunķumelites saknes ar rozetes lapām vai stublājus ar sēklām). Peles un žurkas necieš arī koriandra smaržu.

Labu rezultātu var iegūt, ja smalki sasmalcinātu stikla pulveri sajauk ar miltiem un sasmalcinātiem burkāniem, novieto alu tuvumā.

Efektīvi iedarbojas vates burbīnas, kuras iemērktas stiprā formālinā. Burbīnas jāievieto žurku alās, formalīns iztvālko, tā tvaiki izplatās un grauzēji bēg projām vai nobeidzas.

Baltā sinepes var izmantot pie rūžu iezīmošanas, lai pasargātu tās no grauzējiem.

Labus rezultātus dod līdzekļi, kas izdala gāzi — speciālas sveces vai dūmu sveces.

Regulāri ir jāatjauno un jāpapildina saindētās ēsmas vai citi izmantotie atbaidīšanas līdzekļi.

Rūpēsimies par augļu koku labsajūtu arī rudenī

Ierādītā par augļu koku veselības un labsajūtas nodrošināšanu ziemošanas periodā. Valsts augu aizsardzības dienesta speciālistu veiktajā maršruta monitoringā secināts, ka daudzviet pēc ražas novākšanas un lapu nobiršanas kokos karājas sapuvuši augļi, kas normēnē, iežūst un mumificējas. *Mūniņas* pavasarī ir galvenais augļu puves infekcijas avots, tāpēc ir svarīgi tās novākt un iznīcināt rudenī. Aizvadītajā vasarā daudzos dārzos ķirši slimojās ar kauleņķoku lapbiri. Smidzinājums ar *karbomīdu* palīdzēs atbrīvoties no postosās skābā ķiršu slimības — lapbires. Šī slimības ierosinātāja sēne pārziešmo nobiršajās lapās.

Vairākos ķiršu dārzos tika konstatēts lapu koku stumbru un zaru vēzis. Šī slimība intensīvi iz-

platās mitros, siltos rudenī, tāpēc pēc lapu nobiršanas augļu kokos bagātīgi jānosmidzina ar kādu no varu saturošiem fungicīdiem, jo lapu atdalīšanās rētu vietas ir atvērti vārti infekcijas iekļūšanai. Smidzinājumam var izmantot *čempionu 50 p.s.*, 0,3-0,5% koncentrāciju, tas ierobežos arī iedeigu izplatību. Lapu koku vēža apdraudētus ķiršu stādījumus jāsmidzina ar lielāko fungicīdu devu, lietojot lielu daudzumu ūdens (1000 l/l), lai koku stumbrī, zari un apdobe (kritušo lapu kārtā) būtu pilnīgi saslāpinātas.

Dārzos, kas ierikoti ūdens tilpnu tuvumā, jāveic augļu koku aizsardzības pasākumi pret ūdenszurkām un pelēm. Jārāugās, lai augļu koku apdobēs (sevišķi jaunajos stādījumos) nebūtu

nezāļu sēklu. Nezāļu sēklas pievīlina grauzējus. Ziema periodā šie kaitēkļi ir aktīvi un tie var nograuzt augļu koku saknes un stumbrā pamatnes mizu. Lai novērstu grauzēju postījumus, jāuzliek grauzēju iżķeršanas lamatas vai saindētas ēsmas. Saindētas ēsmas jāuzliek pie kociņu stumbriem, tās jāieliek drenēs vai plastmasas caurulēs ar atklātiem galiem un mazu diametru, lai kārt nevarētu piekļūt mājdzīvniekiem.

Katrū gadu augļu koki cieš no salā un saules apdegumiem. Saules staru iedarbības rezultātā augļu kokiem veidojas apdeguma brūces, un tās var iekļūt sudrabo lapu slimības infekcija un citas slimības. Lai februārī un martā augļu koku stumbrī mazāk ciestu no salā un saules apdegumiem,

sāk parādīties uz jauniem kociņiem, lai nesaskrāpētu mizu, rudenī pēc lapu nobiršanas augļu kociņi jānosmidzina ar *dzelzs vitriola* šķidumu. Attīrot stumbru un skeletzarus no ķerpjiem, sūnas un vecās atlupušās mizas, tiek daļēji iznīcināti ziemojošie kaitēkļi.

Lai dāržā neieklūtu meža dzīvnieki un nebojātu augļu kociņus, savaiīci īasalabo žogu vai kociņu stumbri jānosin ar skujām, niedrēm, papī vai kādu citu materiālu. Stumbri ieteicams apstrādāt arī ar grauzējus atbaidošu līdzekli, kuru var iegādāties dārkopibas veikalos.

A.Trūpa,

Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas vecākā eksperte agronomijā

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

PAŠVALDĪBĀS

Kamēr vecāki darbā

Novembrī aprītēja gads, kopš durvis vēra atjaunotās telpas Preiļu bērnudārzā «Auseklītis», kas pēc rekonstrukcijas pārtapis par novada pirmskolas izglītības iestādes «Pasacina» filiāli. «Pasacinas» vadītāja Dace Verlicka un vadītājas vietniece Anna Paura, stāstot par pirmo darba gadu, uzsvera, ka ļoti cer arī uz tālāku «Auseklīša» rekonstrukciju, kā rezultātā tuvāko gadu laikā novadā būtu iespējams pilnībā apmierināt pieprasījumu pēc bērnudārza.

Cer uz pilnīgu bērnudārza atjaunošanu

«Auseklītis» apmeklē 48 bērni divās vecuma grupās, stāstīja Dace Verlicka. Par filiāles atvēšanu visvairāk priecājās siera rūpniecas mikrorajonā dzīvojošās ģimenes, tālumā zīņā šis bērnudārzs ir kilometrus divus tuvāk, nekā «Pasacina». Tomēr joprojām par visam mazi bērniņi daudziem šī mikrorajona vecākiem jāved uz Celtnieku rajonu. Kāpēc tā?

— «Auseklītis» nav mazbērnu grupiņas, — skaidroja Dace Verlicka. — Cerams, ka novada dome īstenos solīto un nākamgad renovēs telpas, kas dos iespēju šeit atvērt vēl divas, tostarp, arī mazbērnu grupu. Kopumā tuvāko gadu laikā te paredzēts renovēt visas telpas un iekārtot četras grupas.

«Auseklīša» visu telpu atjaunošanu gaida vecāki, kuri plāno jaunu ģimenes pieaugumu vai arī jau pašlaik pieteikuši savus nesen dzimušos mazuļus rindā uz bērnudu. Dace Verlicka stāstīja, ka mazā uzņemti daudzi — aptuveni 60 šogad dzīmuši bērni, kuru vecāki vēlas laikus nodrošināties ar vietu bērnudārzā. Apmēram 40 mazuļi šogad palikuši bez vietas bērnudārzā. Valsti pa laikam tiek diskutēts par jautājumu, ka tiem vecākiem, kuru mazuļi viedu tūkuma dēļ neapmeklē bērnudārzu, būtu jāsnajem pabalsts aukļišu algošanai. Būtu labi, ja tā notiktu,

● Grupiņas «Zelta sietiņš» bērniem pēc svaigā gaisā pavadīta laika audzinātājas Irinas Grigorjevas vadībā pusdienās būs laba apētie.

uzskata vadītāja, taču šiem līdzekļiem jānāk no valsts, pašvaldībām šādiem izdevumiem nav naudas. Tomēr no savas pieredzes vadītāja zina stāstīt arī tādus gadījumus, kad vecāki atsakās no vietas bērnudārzā, jo ir iespēja vēl kādu laiku bērnius audzināt mājās. Novada domē tiekot gatavoti jauni noteikumi bērnu uzņemšanai rīndā uz bērnudārzu, kas stāsies spēkā nākamgad.

Sadzīves un nodarbību apstākļi teicami

«Auseklīša» telpas gada laikā neko nav zaudējušas no ideālā svaiguma, kāds bija vērojams atklāšanas dienā. Zālē uzstādītas klavieres, vienas no trijām, kas bija «Pasacinas» īpašumā. Bērniem regulāri notiek muzikālās nodarbības. Telpās redzami valsts svētku rotājumi — no papīra izgrieztī auseklīši, Rīgas pils, Latvijas kontūras un citi. Te notiek visi pasākumi kā «ielāja» bērnudārzā. Telpās ir silti, pat pārāk, tāpēc bērnu pastaigas laikā tās tiek vēdinatas.

Brokastīs, pusdienās un launga bērniem īpašos termos tiek atvests ēdiens, kas pagatavots «Pasacinas» virtuvē. Anna Paura stāsta, ka tikai pirmajās dienās

šāda kārtība likusies neierasta. Viss organizēts teicami. Ēdienu atvešanai ir speciāls pašvaldības mikroautobuss, kas saņemis atiecīgu sertifikātu pārtikas transportēšanai. Šoferim katru dienu autobuss jāuzkopj ar dezinficējošiem līdzekļiem. Termos tiek ievietots tikko gatavots, karsts ēdiens, no katla līdz šķivjiem uz galda tas nonāk 20 – 30 minūtēs. Termosiem līdzi brauc pavāre, kura «Auseklīša» ēdienu arī sadala pa porcijām. Tādā veidā atvīzina ne tikai zupas vai biezputras, bet, piemēram, arī sviestmaizes. Vecāki par mazuļu uzturēšanu bērnudārzā maksā 18 latus mēnesi.

Drošības jautājumiem liela uzmanība

Bērnudārzā liela uzmanība pievērsta drošības jautājumiem. Ārē visi tiek turētas slēgtas. Ritā, kad mazuļi tiek atvesti, kā arī dienas otrajā pusē, kad vecāki pēc viņiem ierodas, tie durvis dežurē sargs. Savukārt par dienas vidu mājā var ieklūt, kad tie durvis piezvanīs un kāds nodarbiniekiem noskaidrojīs, ko apmeklētājs vēlas. Nevēlamī sveisīnieki šeit nav iekliduši. Taču atsevišķos gadījumos bērni nav tikuši atdoti pat saviem tētiem, ja viņi

● Vēl pēc briža pie «Auseklīša» durvīm piestās mikroautobuss ar karstiem ēdiņiem, tāpēc šķivjiem jau jābūt galā.

pēc mazajiem ieradušies alkohola reibumā. Tādos gadījumos audzinātājas pa telefonu sazinās ar mammām, un pēc bērna atnāk cits ģimenes loceklis.

Slimojam maz, sacīja Anna Paura, stāstot par novērojumiem pagājušajā ziemā. Apmeklētība bijusi normas robežās.

Iesaistās vecāki

Pirmajā gadā dienas kārtībā bija teritorijas sakopsnā un uzturēšana. Vasarā daudz darba prasīja plašā zāliena atgriešana civilizētā izskatā. Līdzināti kurmjū rakumi un izeilji, daudzreiz plauta zāle. Vasarā bērnudārzu ieskāva krāšņas petūniju rindas. Labiekārtotās darbos piedalījās arī bērnu vecāki. Ar viņu spēkiem un novada domes atbalstu rotaļu laukumā parādījušās jaunas iekārtas. Vecāki sagādājuši kokmateriālus jauniem rotaļu laukumiņiem. Preiļu 2. vidusskola atvēlējusi metāla konstrukcijas, kas nākamvasar tiks izmantotas sporta laukuma ierīkošanai.

Bērnu ikdienu nav iedomājama bez rotaļlietām. Uzņēmums «Tapro» uzdāvinājis 300 latus rotaļlietu iegādei, daļa pārvesta no «Pasacinas», spēlmantīnu iegāde notikuši arī par domes piešķirtajiem līdzekļiem. Vecāki var strādāt miegrīgi. Viņu atvases tiek aprūpētas, ēdinātas, mācītas, ar bērniem ro-

taļas, lasa pasakas, dzied, dejo, viņus izguldina un, ja vajag, palīdz aizšnorēt zābacīnu vai aiziet uz podiņu.

Ne visiem ir nauda bērnudārza apmaksāšanai

Daces Verlickas un Annas Pauras pavadībā aplūkojam teicami iekārtotās telpas, papriecājamies par dzīvespriecīgajiem mazuljiem rotaļu laukumā. Pie bērnudārza piebrauc mikroautobuss, kurš atvedis termosus ar pusdienām un pavāri. Bet kāds tētis savu dēlēnu sēdina uz mopēda un ved mājup. Uz jautājumu, kāpēc bērns aizbrauc neēdis, audzinātājas skaidro, ka ir vecāki, kuriem nav līdzekļu, lai samaksātu par mazā uzturēšanu bērnudārzā. Taču pirmsskolas sagatavošana ir obligāta. Tāpēc šo vecāku atvases bērnudārzā ik dienas ierodas uz dažām stundām — uz nodarbībām. Kad grupas biedri sēstas pie pusdienu galda, šie mazuļi dodas mājup, un atliek tikai minēt, vai arī viņus gaida svaigi gatavoti ēdieni.

Cerot uz valdības solīto, ka drīzumā pusdienas sākumskolās varētu būt bez maksas, gribētos sagaidīt arī lielāku atbalstu ģimenēm bērnu pirmsskolas sagatavošanā.

Jaunsilavu draudzīgie kaimiņi

«Draudzīgie kaimiņi» ir klubīņš, kas pēc pašu iniciatīvas radies Līvānu novada Turku pagasta Jaunsilavās un apvieno divu namu iedzīvotājus.

— 27 un 12. — uz jautājumu, cik tad par abām vairākstāvu mājām Jaunsilavās ir dzīvokļu, atbild Helēna Širkste, pensionētā skolotāja. Viņa ir viena no Turku pagasta aktīvākajām iedzīvotājām, kura kopā ar domubiedru bariņu Jaunsilavās nodibinājušas draudzīgo kaimiņu klubīnu.

Atsevišķi dzīvokļi gan esot tukši, dažu citu iedzīvotāji atturoties no kopīgām aktivitātēm, tomēr gandrīz 30 ģimenes labprāt iesaistoties kopīgos pasākumos. Aicināti tiekot visi, stāstīja Helēna Širkste, ar kuru tikāmies Jaunsilavu bibliotēkā. Šeit arī ir vieta, kurā iedzīvotāji nereti saņāk kopā. «Draudzīgo kaimiņu» būšanas aizsākumi saistās ar laiku, kad Turku pagasta sociālā darbiniece Ināra Kokina realizējusi Niderlandes fonda KNHM atbalstīto projektu «Bērnu sapnis — rotaļu lau-

kums», kas tapis programmā «Livānu novada iedzīvotāji veido savu vidi». Laukums tapis pie daudzdzīvokļu mājām Jaunsilavās. Sociālā darbiniece iesaistījusi dažāda vecuma bērnius. Bet vakaros palīgs nākušas mammai — nesušas melnzemī, līdzinājušas, stādījušas puķes. Augusta beigās uz laukuma atklāšanu pulcējušies abu māju ļaudis, bet bērni uzstājušies ar pašu sagatavotiem priekšnesumiem.

Tā kopības sajūta, kas šajā laikā valdija mūsu mājās starp lielajiem un mazajiem iedzīvotājiem, bija tik laba, ka gribējās to saglabāt un uzturēt arī turpmāk, stāstīja pensionāre. Un tā spontāni radusies ideja nosvinēt veco laužu dienu, kas tika apvienota ar Miķeļdienas atzīmēšanu. Īsti mājīga vietīņa šīm nolūkam bija Jaunsilavas bibliotēkas lasītava. Kopīgiem spēkiem tika izveidota rudens ziedu, dārzeņu un kārtojumu izstāde. Kompozīcijām bija romantiski nosaukumi: «Nāk rudens izgreznot Latviju», «Princesīte Stikla kalnā», «Dāļiju liekus» un līdzīgi. Lauku cilvēki tik ļoti noīl-

gojušies būt kopā, jo dienas aizrit vienmuļi, pa ierasto maršrutu — māja, kūts, tīrumi, ka šajā reizē arī tīcis nolemts sanākt biežāk, svētdienās vienā noteiktā laikā. Tiekties pēc nedēļas, kaimiņi nolēma, izmantojot silto laiku, sarīkot sēnu izstādi jauniešu rotātajā laukumā. Gan pieaugušie, gan bērni savāca daudz sēnu, un eksposīcija bija bagāta. Uz izstādi ieradās daudz skatītāju, bija iespēja nogaršot līdzi atnestos sēnu ēdienu.

Nedēļu vēlāk kaimiņu māju iedzīvotāji sarīkoja ķirbjaugu izstādi. Uz to tika nesti kabači, ķirbji, cukini, patisoni, kam dabas māte bija piešķirusi neparastāku izskatu. Saimniecībē viena otru centās pārspēt, demonstrējot neparastus salātus, piemēram, gatavotus no kabačiem, āboliem, apelsīniem (vai citroniem) un riekstiem, pankūkas un citus gardumus. Atzīmējot Mārtiņudienu, kaimiņi organizēja kartupeļu un neparastu dabas veidojumu izstādi.

Rūdenī un gada nogalē ir daudz citu svie-

namdienu, tāpēc klubīnam «Draudzīgie kaimiņi» ideju netrūkst. Nākamā tikšanās reize būsot pirmajā Adventes svētdienā, kad visi sanākšot kopā un īstas floristes vadībā darināsot vainagus. Jau kopā seņiem laikiem, sagaidot jauno gadu, abu māju iedzīvotāji satiekas pagalmā pie izrotātās kuplas egles, ko kādreiz no meža pārnesis un iestādījis Helēnas, nu jau aizsaulē aizgājušais, dzivesbiedrs. Kaimiņi iznāk ar cienastu, viens otru apsveic. Šo māju iedzīvotāji nav skubināmi arī uz apkārtnes labiekārtošanu.

Par klubīņu nosaukumu Helēna Širkste teica, ka dažādi varianti ilgi apdomāti, kamēr vienojušies par isto. Klubīņš sagatavojis un izlādis arī informatīvo biletenu, kurā aprakstīti un attēloti šie notikumi. «Draudzīgie kaimiņi» ar savu piemēru rāda, kā veidot un uzturēt savstarpējas attiecības, kā pašiem piedot krāsainību lauku vienmuļajam dienu ritejumam.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne. Foto: A.Stepanovs.

Alkoholisma apkarošanai nepieciešams sabiedrības atbalsts

Iedzīvotāju masveida saindēšanās ar nekvalitatīvu alkoholu pēdējo mēnešu laikā Preiļu vārdū darījusi pazīstamu visā Latvijā. Indīgā alkohola upuru skaits turpina palielināties. Jau vairāk nekā 80 personas griezušās medicīniskajās iestādēs pēc palidzības sakarā ar toksisko hepatitu. Polīcija veic masveida kratišanas točkās, kriminālprocesa ietvaros vairākas personas aizturētas.

Ko par alkoholisma sērgu domā SIA «Preiļu slimnīca» medīki, «Novadnieks» jautāja ārstam narkologam JĀNIM ANSPOKAM.

Dzeltenie saasināja uzmanību

— Preiļu rajons ir Latvijas sastāvdaļa un droši varu apgalvot, ka būtībā alkoholisma ziņā mēs neizcelamies citu rajonu vidū. Esmu personīgi pārliecinājies, ka dažā labā citā vietā alkoholu lieto tikpat daudz vai vēl vairāk nekā Preiļos. Mums vienkārši nav paveicies tajā ziņā, ka tieši te ir trāpijusies nekvalitatīvā alkohola partija, kas satur indigas vielas.

Cilvēki no nekvalitatīva alkohola Latvijā mirst visu laiku. Pie tam, mirst daudz. Tā Preiļu rajonā un citur ir bijis arī līdz šim, bet sabiedrība par to vienkārši nav bijusi informēta. Līdz šim pacienti slimnīcās pārsvārā miruši pēc organisma saindēšanās sakarā ar niero mazspēju un citām problēmām, ko izraisa nekvalitatīvs alkohols.

Lai cik tas šausmīgi arī neizklausītos, ja šie vairāki desmiti saslimušo, kuri patiesībā ir hroniski alkoholiķi, būtu pa vienam vien nomiruši, nekāds tracis nebūtu sacelts. Šī briža problēma ir tā, ka lielākā daļa no viņiem ir dzīvi, ārstējas un arī turpinās ārstēties ilgstoši un līdz ar to praktiski paralizēja Preiļu slimnīcas darbu.

Problēma ir jārisina visai sabiedrībai

No otras pusēs, *dzeltenie* ir paveikuši arī līoti labu darbu. Viņi pievērsa sabiedrības uzmanību problēmai, jo, esmu pārliecināts,

policija to saviem spēkiem nespēj atrisināt. Tas ir jārisina visai sabiedrībai, nemot talkā likumdošanas iespējas. Medīki pašlaik ir pārliecināti, ka izmaiņas likumdošanā tiks pieņemtas un attiecīgās instances pret *kreisā* alkohola izplatīšanu varēs darboties daudz efektīvāk.

Robeža, aiz kuras cilvēks klūst par alkoholiķi, ir katram sava. Dažām pietiek pat ar vienu izdzertu glāzīti, kad rodas atkarība, citam vajadzīgi dzeršanā aizvadīti mēnesi un gadi. Situāciju ietekmē daudzi faktori, tajā skaitā arī iedzīmība, bet robežlinija katram ir individuāla. Parasti to pamana sabiedrība, bet pats alkohola lietotājs – ne.

Nekvalitatīvs alkohols sagrauj ātrāk

Sevišķi bīstami ir, ja alkoholu sāk lietot jaunībā un bērnībā. Tad alkoholisms sākas ātrāk un cilvēka veselības problēmas ir daudz nopietnākas. Parasti pilnīga izārstēšana nav iespējama, hronisku alkoholiķi var tikai apārstēt. Organisma reakcija ir līdzīga kā tad, ja tiek lietotas narkotikas. Pilnīga atbrivošanās no atkarības nav iespējama.

Lietojot nekvalitatīvu alkoholu, ir līoti spēcīgs tā sauktais pagāru sindroms. Tāpēc nākamajā dienā pēc šāda alkohola lietošanas slimniekam rodas nepieciešamība saņemt nākamo dzēriena devu, lai noņemtu nepatīkamo simptomātiku. Cilvēks jūtas

līoti slīkti un viņš var sev palīdzēt tikai ar vēl vienu alkohola devu. Tieši tāpēc nekvalitatīvais alkohols līoti strauji cilvēku padara par atkarīgu.

Ir jāatceras, ka katrai tautai ir sava mentalitāte, reliģiskā pārliecība un organismā ipatnības, tāpēc ne visās valstis alkoholisms klūst par tik ievērojamu problēmu. Japāniem, piemēram, ir savādāka vielmaina nekā eiropejiem. Viņiem pagāru sindroms parasti ir daudz spēcīgāks, tāpēc jāpāri alkoholu lieto maz. Līdzīgi ir ar vairākām dienvidu tautām.

Nepieciešamas pies piedeu ārstēšanas iespējas

Lai gan Latvijā tagad daudz runājam par demokrātiju, cilvēktiesībām un tā tālāk, uzskatu, ka pašlaik nav pareiza kārtība, kas liez pacientus nosūtit pies piedeu ārstēšanai no alkoholisma. Kā ārsts varu atzīt, ka padomju laikā pies piedeu ārstēšana deva rezultātus. Neviens no tiem, kas izstrādā likumus, nav bijis ārsta kabinetā brīdi, kad mātes un sievas stāsta par saviem tuviniekiem, kuri par pudeli grādigās nos no mājas mēbeles, citas mantas, ir gatavi pārdot dvēseli par glāzi dzeramā. Parasti šie cilvēki neuzskata sevi par alkoholiķiem un ārstēties nav pierunājami. Arī policija iejaucas tikai gadījumā, ja dzērājs gīmenes loceklus sāk iespaidot fiziski vai arī izdara kādu citu likumpārkāpumu.

Pie ārsta narkologa pacienti griežas tad, kad viņiem nav spējuši palīdzēt citi, tajā skaitā arī gīmenes ārsti. Gribu uzsvērt, ka informācija par narkologa pacientiem netiek izpausta pārējai sabiedrībai. Ārstēšanas iespējas ir dažadas, tāpēc no tām nevajadzētu baidīties. Ja cilvēks nevēlas palīdzību saņemt Preiļos, to var darīt arī pie medi-

kiem Daugavpili vai Rīgā.

Dzert sāk arvien jaunākos gados

Savā ārsta praksē esmu pārliecinājies, ka problēmas ar alkohola lietošanu sākas arvien jaunāku vecumā, pat 12 līdz 13 gadus veciem pusaudžiem. Uzskatu, ka tā ir viena no aktuālākajām problēmām, jo neārstēšanas gadījumā līdz 30 gadu vecumam cilvēks var pilnībā nodzerties. Uzskatu, ka Preiļu rajonā situācija šajā ziņā ir līoti slīkti. Nevienam nav noslēpums, ka daļa nepilngadīgo bieži lieto alkoholu. Esmu apmeklējis jauniešu atpūtas pasākumus un redzējus piedzērušos pusaudžus. Tāpēc atliek jautāt, kur viņi nakts laikā iegādājušies dzeramo, kas viņem to ir pārdevis. Būtu mulķīgi teikt, ka alkoholu nopirkusi vecāki un paši to saviem bērniem izsnieguši. Pašvaldībai, sabiedrībai un tiesīsbargājošajām iestādēm būtu šai problēmai jāpievērš lielāka uzmanība. Eiropas pieredze šajā ziņā ir līoti laba, tāpēc būtu jāpārņem arī Latvija, ieviešot visstingrākās prasības pret tām tācīcības iestādēm, kas pārkāpj noteikumus un pārdod alkoholu nepilngadīgajiem. Domāju, ka pagaidām sabiedrība vēl nav nobriedusi stingrai rīcībai, bet agrāk vai vēlāk tas notiks.

Kā ārsts un pašvaldības deputāts pašlaik esmu uzsācis projektu, kura atbalstīšanas gadījumā tiks organizēti reidi un pārbaudes diskotēkās un jauniešu atpūtas vietas, lai veiktu stingrāku kontroli un atturētu jauniešus no dzērišanas. Šim mērķim ir jāieplāno līdzekļi arī novada domes nākamā gada budžetā. Esmu pārliecināts, ka tas dos labus rezultātus, jo ir pēdējais laiks glābt mūsu jaunatni.

L.Kirillova

Nenopļauj zāli un neremontē žogus

Pēc Preiļu kapsētā notikušā svečiņu vakara laikraksta redakcijā griezās kāda apmeklētāja, kura jūtas aizvainota par attieksmi pret jauno kapsētu. Daļa no kapsētas teritorijas netiek aplāuta, tajā zalo nezāles, aizaug nekoptie celiņi, stāstīja sieviete, kuras gīmenes loceklis apbedīts jaunajā kap-sētā.

Jāteic, ka apmeklētājas sarūgtinājumam pirmajā brīdī negribējās noticēt, jo jaunā kapsēta atstāj iespaidu kā sakop-ta un labā kārtībā uzturēta teritorija. Bija vien jādodas skatīties uz vietas. Un

tiešām, tajā kapsētas daļā, kas atvēlēta pareizticīgajiem, no vasaras palikusi vibotņu audze. Divas trešdaļas no teritorijas nepļautas, trešā daļa – nē. Vai nu plāvējam apnicis darboties, vai arī nolēmis, ka kapsētas tālākajā stūrī nav, ko meklēt. Arī celiņu vietas šeit vairs tikko nojaušamas.

Lai nu kā, attieksmei pret aizgājējiem

un viņu piederīgajiem jābūt vienādai, ne-atkarīgi no tā, kuros kapos mirušais guldīts. Kā redzams šajos fotoattēlos, gan nenopļautās nezāles jaunajā kapsētā, gan joprojām nesalabotie žoga posmi ap-kārt vecajiem kapiem nedara godu to apsaimniekotājiem un naudas dalītājiem.

L.Rancāne

Foto: A.Stepanovs

LASĪTĀJA VĒSTULE

Kā izskatās karogi svētkos?

Nezinu, kā ir citās mūsu valsts pilsētās, bet pie mums, Preiļos, svētku dienās uz valsts karogiem skatīties negribas. ... Pirmkārt, nebūt ne pie visām mājām, veikaliem un iestādēm tie atrodas. Otrkārt, tikai uz roku pirkstiem saskaitāmi īsti Latvijas karogi. Mūsu valsts karogam jābūt piestiprinātam baltā kātā, nevis uzspāustum uz brūniem vai pelēkiem slotu kātiem. Un vēl – ir mājas, pie kurām karogs sēru dienās tiek pakārts bez melnās lentas, tātad šo māju ipašniekiem tās ir svētku dienas? Kam šī lietas jākontrolē? Vai arī, – tas ir sīkums, salīdzinot ar «dzeltenišu» saslimdinātāju meklēšanu (vajadzēja pajautāt dzērāju sievām, tās pateiktu «točku» adreses). Valsts karogs nav sīkums, tā ir attieksme pret valsti, kurā dzīvojam. Tieši tāpat kā attieksme pret šo valsti aizvien jūtamāk sāk izpausties Preiļu lielveikalos, kur pircējus neuzrunā valsts valodā, bet citā.

«Novadnieka» lasītāja

REDAKCIJAS PIEBILDE: Pilnībā piekrītam vēstules autorei, jo arī «Novadniekam» aizvadītajos svētkos bija iespēja pārliecināties par paviršu attieksmi pret valsts karogu. Pie viena no veikaliem Aglonas ielā vēl 12. novembrī karājās karogs, kas bija izkarināts Lāčplēša dienā – 11. novembrī. Savukārt 18. novembrī pie daudzām mājām tā nebija vispār, pat pie daudzstāvu namiem, kur par to jārūpējas sētniekiem. Daži no izkarinātājiem karogiem bija nevīžigi, noplukuši (pie veikala Daugavpils ielā siera rūpnicas mikrorajonā). Redzams, ka pilsētā par cienu pilnu attieksmi pret karogiem gādā maz. Un šī attieksme sākas jau ar novada domi. Šeit karogs piestiprināts... pie balkona mangām.

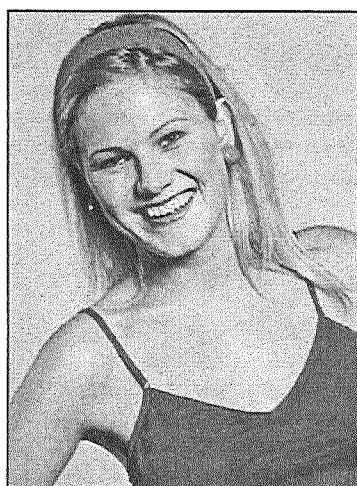
INFORMĀCIJA

Līvānu meitenes Vestsaidas stāsts

Vineta Elksne (attēlā). Viņa sākā kā dziedātāja «Cāli». Vēl būdama gandrīz bērns, uzņēmās avantūru – pati vadīja bērnu vokālo ansamblī «Mēs paši» Turku pagastā. Beidza mūzikas koledžu Daugavpilī, iestājās Konservatorijā (Latvijas Mūzikas akadēmijā). Dziedājusi uz vienas skatuvēs ar latviešu estrādes zvaigznēm, uzaicināta piedalīties grandiozajā mūzikā «Vestsaidas stāsts», kam šajās dienās pirmizrāde. Brīnišķīgas balss īpašniece. Mūsējā.

— Vineta, par ko ir mūzikls Vestsaidas stāsts un kāpēc to vajadzētu noskatīties?

— Mūzikla darbības centrā ir divas jauniešu bandas, kas sevi dēvē par Džetiem un Šarkiem. Konflikts izceļas, abiem grupējušiem ciņoties par dominantā kādā nabadzīgā Nujorkas nomalē. Savstarpējo naudu tikai pastiprina arī tīmekļa atšķirības un rassisms — Džeti ir eiropeiskas (polu) izcelmes amerikāņi, kuri Ameriku jau uzskata par savu dzimteni; savukārt Šarki ir puertorikāņi iz-

celsmes imigranti, kas nupat tikai ieradušies lielo iespēju zemē. Smago ekonomisko apstāklī pastiprināts, kvēlojošais naids neizbēgami tuvojas asināmai kulminācijai, un šiem dzirknemeņiem pa vidi uzplaukst neparedzēta milestība starp jauniešiem no naidīgajām nometnēm.

Mūziklu iesaku noskatīties arī tāpēc, ka šo spēcīgo, krāšno un emocionālo Romeo un Džuljetas motīvu ieskauj Leonarda Bernsteina brīnišķīgā mūzika, kuru

muzikāli spilgtinās Nacionālais simfoniskais orķeistris.

Mūzikls būs iespaidīgs – Ķipsalas hallē skatuve vien aizņems 400 kvadrātmētrus, tajā piedalīsies ap 270 aktieru un skatuvēs mākslinieku.

— Kāda ir tava loma šajā mūziklā, ko tu izrādē darīsi, kuros cēlienos parādisies, dziedāsi?

— Esmu viena no Spānu bandas Šarku meitenēm, kas ieradusies iekarot Ameriku, neiedomājoties, cik lielu postu var nodarīt divu tautu naids. Periodiski parādīšos abos cēlienos.

— Kā tu tiki pie šīs lomas?

— Februāra sākumā pieteicos uz šī mūzikla lomu atlasi. Brīnumainā kārtā tiku uzņemta otrā plāna lomai. Kopumā pieteicās ap 200 cilvēku, uzņēma 40.

— Kāda ir tava agrākā pieredze skatuvēs mākslā?

— Līdz šim galvenokārt esmu darbojusies kā fona vokāliste dažādiem Latvijas māksliniekiem (Jānim Stibeli, Amber, Laurim Reinikam, H2O, Prego, Sonja Bishop). Īpaši gribu pieminēt Jāni Stibeli, ar kuru dziedu kopā četrus gadus. No viņa esmu daudz

mācījusies – gan vokālā, gan skatuvēs kultūras ziņā.

— Kā notiek mēģinājumu process? Kas ir visgrūtākais?

— Mēģinājumi aizsākās jau augustā, tos vadīja diriģents Normunds Vaicis. Kopš 25. septembra notiek intensīvi mēģinājumi kopā ar režisoru, horeogrāfu un visiem aktieriem. Tagad mēģinām kopā arī ar orķestri uz lielās skatuvēs. Pirms tam mēģinājām Ķipsalas halles konferenču zālē, pat Rīgas 3. vidusskolkā.

Visgrūtākais darbs mūziklā bija tieši pie Alberta Kivlenieka veidotās horeogrāfijas. Nav viegli enerģiskos dejas solus savienot ar dziedāšanu. Tā ir mūziklu specifika.

Mēģinājumi notiek no rīta līdz vakaram. Jābūt klāt visu mēģinājuma laiku. Pa šo laiku ar aizrautību var vērot pazistamu aktieri – Artūra Skrastiņa, Ditas Lūriņas, Mārtiņa Egliena, Harija Spanovska, Jāņa Paukštello lieisko aktiermeistarību.

— Ko tu pati šobrid vēl dari — mācies, strādā?

— Ar mūziklu nākas apvienot arī darbu Jaunmārupes bēr-

nudārzā un RTU ansamblī «Jaunā nianse». Pagaidām izdodas.

— Kas vajadzīgs, lai meiteņe no Līvānu puses nonāktu uz lielās skatuvēs? Kāda ir tāva veiksmes formula?

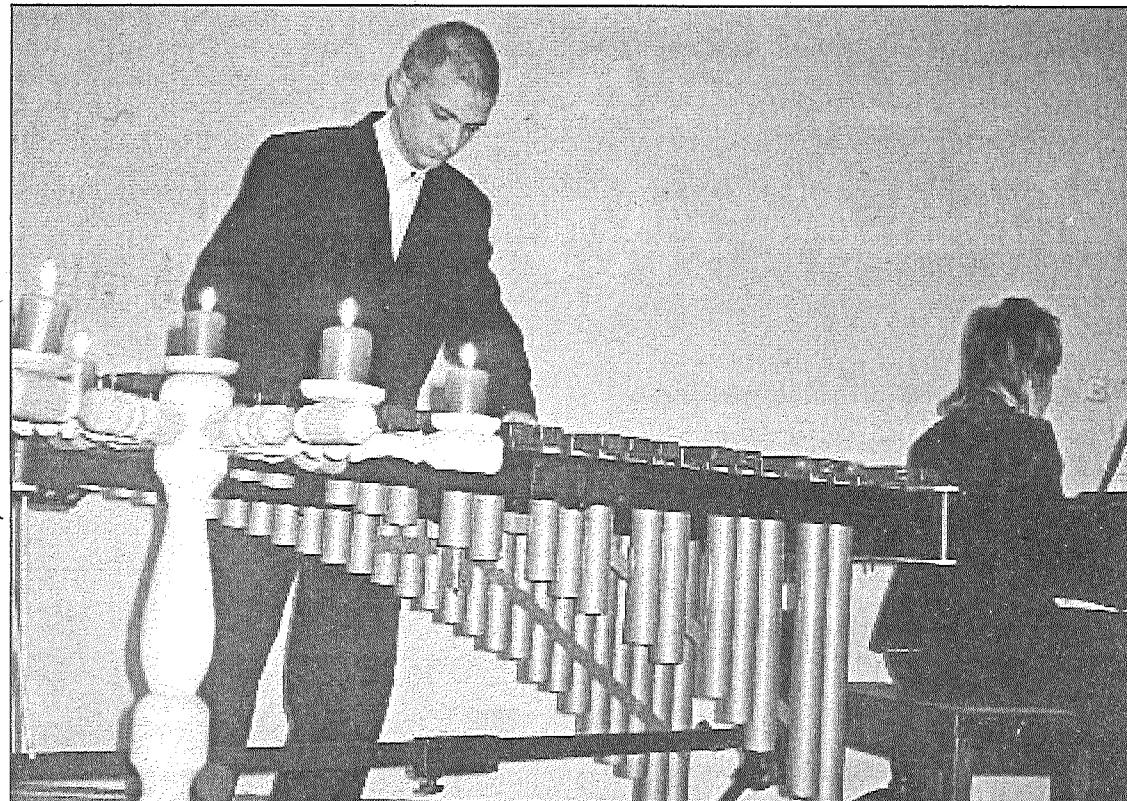
— Neuzskatu, ka tas ir kas pārdabisks. Tas ir tāds pats darbs, — ne vairāk, ne mazāk svarīgs par jebkuru citu. Un, ja vēl šis darbs ļoti patīk, tad, es domāju, cilvēks var justies ļoti laimīgs. Un tā es arī jūtos. Ar dziesmu no sirds. Šādu dzives ceļu ietu arī tad, ja būtu jāizvēlas vēlreiz.

— Ko tu vēlētu saviem novadniekiem Latgalē?

— ļoti lepojos ar to, ka nāku no Latgales. Kad pēc stresa pilnas dienas vakarā nespēju iemigt, iedomājos, ka atguļos piemājas plāvā Līvānos, kur var sajust neizsakāmi patīkamu smaržu un mieru. Ar šim sajūtām ir daudz vieglāk iemigt. Laikam esmu savas dzimtenes patriote. Nekur citur pasaule nav skaistāku plāvu, smaržīgākas zemes, cilvēku ar siltāku smaidu, izpalidzīgāku roku un lielāku atbalstu kā dzimtā Latgale. To arī novēlu saglabāt!

G.Kraukle

Pasākums par godu Mocartam

● Līvānu Jēkaba Graubiņa mūzikas skolas audzēknis Deniss Mihejevs spēlēt mūzikas instrumentu marimba.

Europas Komisijas Europe Direct informācijas punkts Līvānos sadarbībā ar Līvānu Jēkaba Graubiņa bērnu mūzikas skolu 14. novembrī rīkoja muzikālu pasākumu «Mocartam 250». Pasākums bija veltīts izcilajam Eiropas komponistam sakarā ar viņa 250 gadadienu. Pasākuma organizatorus ļoti iepriecināja kuplais muzikālā vakara apmeklētāju skaits, tie bija apmēram 120 dažāda vecuma mūzikas draugi.

Pasākumā tika sniegti izsmeļoši informatīvās materiāls par

komponista dzīvi, viņa laikabiedriem, par izcilajiem muzikālajiem skāndarbiem. Pasākuma vadītājas Škaidrītes Bulmeisteres, Jēkaba Graubiņa bērnu mūzikas skolas skolotājas, stāstījums bija klausītājiem saistošs un interesants.

Protams, pats galvenais šajā vakarā bija Mocarta mūzika. Pasākuma muzicēja mūzikas skolas audzēkņi. Dažam tā bija pirmā uzstāšanās reize, vecāko mūzikas skolas audzēkņu sniegums bija izcils. Muzicēšanu papildināja Mocarta muzikālo ierakstu atskanošana.

Pasākuma noslēguma daļā noti-

ka erudīcijas konkursss par Mocartu, kuru vadīja Eiropas Komisijas Europe Direct informācijas punkta Līvānos darbinieki. Ziņošie pasākuma dalībnieki saņēma suvenīrus ar Eiropas Savienības simboliku.

Pasākuma romantisko noskaņu veicināja sveču liesmas, Vīnes kafija un doma, ka varbūt dzimusi jauna tradīcija — muzikālie vakari Līvānos.

I.Badune,
Eiropas Komisijas
Europe Direct informācijas
punkta Līvānos
koordinatore

Līvānos tekstiliju izstāde «5 PAAUDZES»!

Latgales mākslas un amatniecības centrā, Līvānos ir atklāta piecu paaudžu, vienas dzimtas sieviešu tekstiliju darbu izstāde «5 PAAUDZES».

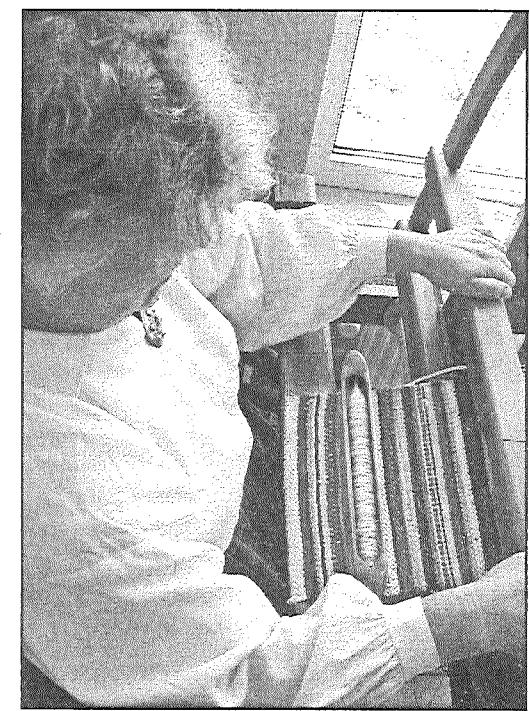
Izstādē būs aplūkojami rokdarbi, kurus darinājušas čaklas un talantīgas vienas dzimtas sievietes: Ludviga Vaivode, Tekla Vaivode, Janīna Pupiņa, Ina Silava, Dace Vilcāne un Kristīne Vilcāne.

Milestība uz rokdarbiem, liela disciplīnēšanās spēja, prasme no dabas mājet un likt audēkla skaistās dabas krāsas ir skatāmas šo rokdarbnieču darbos.

Viena no talantīgākajām šīs dzimtas rokdarbniecēm ir Janīna Pupiņa. Par ko liecina fakti, ka Janīnai ir piešķirts Tautas dailjamata meistares nosaukums. Sava amata prasmi viņa ir mantojusi no vecmātes Ludvīgas Vaivodes un mātes Teklas Vaivodes. Lai šī amata prasmes smalkās niances tiktu saglabātas un izkoptas arī turpmāk, Janīna ir prakti iemācīt milestību pret šo darbu savām meitām — Inai, Dacei un arī mazmeitai Kristīnei.

Sadarbība ar Janīnu Pupiņu Latgales mākslas un amatniecības centram izveidojās līdz ar centra atklāšanu, kad audēju darbnīcā Tautas lietisķās mākslas studijas «Dubna» audējas, viena no tām Janīna Pupiņa, demonstrē savas amata prasmes.

Tie, kurus ir ieinteresējusi šī izstāde, to varēs apskatīt no šī gada 17. novembra līdz nākamā gada 9. janvārim Latgales mākslas un amatniecības centra izstāžu zālē

● Janīna Pupiņa pie stellēm Latgales mākslas un amatniecības centrā.

I.Šķelta,
LMAC kultūras tūrisma organizatore

Labāko zīmējumu

Preiļu mūzikas un mākslas skolas audzēkņi ar panākumiem piedalās dažādos konkursos valsts mērogā. Tālantīgie bērni guvuši arī uzvaras. Mārites Ziemeles zīmējums Aizsardzības ministrijas rīkotajā konkursā «Augam līdzi karavīriem» atzīts par labāko. Šī konkursa desmit godalgoto vietu ieguvējiem galvenā balva bija vizināšanās ar helikopteru. Mārite jau izbaudījusi lidojuma priekus. Bērniem līdzī bija aicināti arī vecāki un skolotāji. Lidojums notika Lielvārdē. Bērni pusstundas laikā no augšas varēja vērot rudenīgo dabu, Daugavu, pilsētu.

— Jutos kā pasakā, — iespādos dalās Marīte. — Mākoņu gan bārāk daudz.

Savā zīmējumā, kas iesniegts konkursam, viņa attēlojusi mazu puiku, kas grib līdzīnāties lielajiem karavīriem. Konkursa labākie darbi būs skatāmi izstādē

Rīgā NATO samita laikā. Savukārt Jūlija Podskočija, kas piedalījās šajā konkursā, ieguva piektā vietu, taču dažādu iemeslu dēļ nevarēja izbaudit lidojuma priekus. Jūlijas zīmējumā bija redzams Brīvības piemineklis un karavīri, kas sargā to un mazu meiteni.

Lauma Vibornā iesaistījās Jūrmalas mākslas skolas rīkotajā konkursā «Jūras vilnis» un savā vecuma grupā kļuva par uzvarētāju. Viņa uzzīmēja jūru ar sērfotāju, pludmali un atpūtniekus. Kā balva nopelnīta apmaksāts brauciens uz Līvu akvaparku.

Meitenes konkursam gatavoja skolotāja Kazimira Anspaka vadībā. Skolas audzēkņi arī pašlaik piedalās vairākos zīmējumu konkursos — par korupcijas apkarošanu, par kūlas dedzināšanu, par Ēģipti bērna acīm.

autoru vizinās helikopterā

● Talantīgas Preiļu mūzikas un mākslas skolas audzēknes Mārite Ziemele (no kreisās), Jūlija Podskočija un Lauma Vibornā ar panākumiem piedalās valsts mēroga konkursos un priečajās par jaukajām balvām.

Audzēkņi iepazīst mākslas vērtības

Preiļu bērnu un mūzikas skolas mākslas nodaļas audzēkņi kopā ar pedagoģiem apmeklēja Preiļu kapelu, lai iepazītos ar pasauleslavenu mākslinieku darbu reprodukcijām.

Skolotāja Veronika Smane, kas bērniem māca darbu ar materiāliem un kompozīciju, «Novadniekiem» atzina, ka bērniem jābūt liecas kursā par to, kā izskatās šajā pilsētas vēsturiskajā vietā, kādas vērtības tajā glabājas. Atjaunotā kapela pēc restaurācijas durvis vērusi nesen, tāpēc arī paši pedagoģi vēl lāgā nezina, kādu mākslinieku un kuras darbu reproduk-

cijas šeit iepazīstamas, teica skolotāja. Informāciju par kapelu ekskursijas laikā sniedza Preiļu vēstures un lietūkās mākslas muzeja pārstāvē. ļoti labi, ka Preiļos ir tāda vieta, kas kalpos bērnu un jauniešu garigajai audzināšanai un mācis cienīt mākslas vērtības, ar pietāti pret tām izturēties, sacīja Veronika Smane. Preiļos tādu vietu ir maz.

● Preiļu bērnu mūzikas un mākslas skolas audzēkņi pirmajā reizē ar interesī vēroja kapelā novietotās reprodukcijas. Šoreiz gūtas vispārīgas zināšanas, no piemītā iepazīšanās vēl priekšā.

Atklāj sevī radošu cilvēku

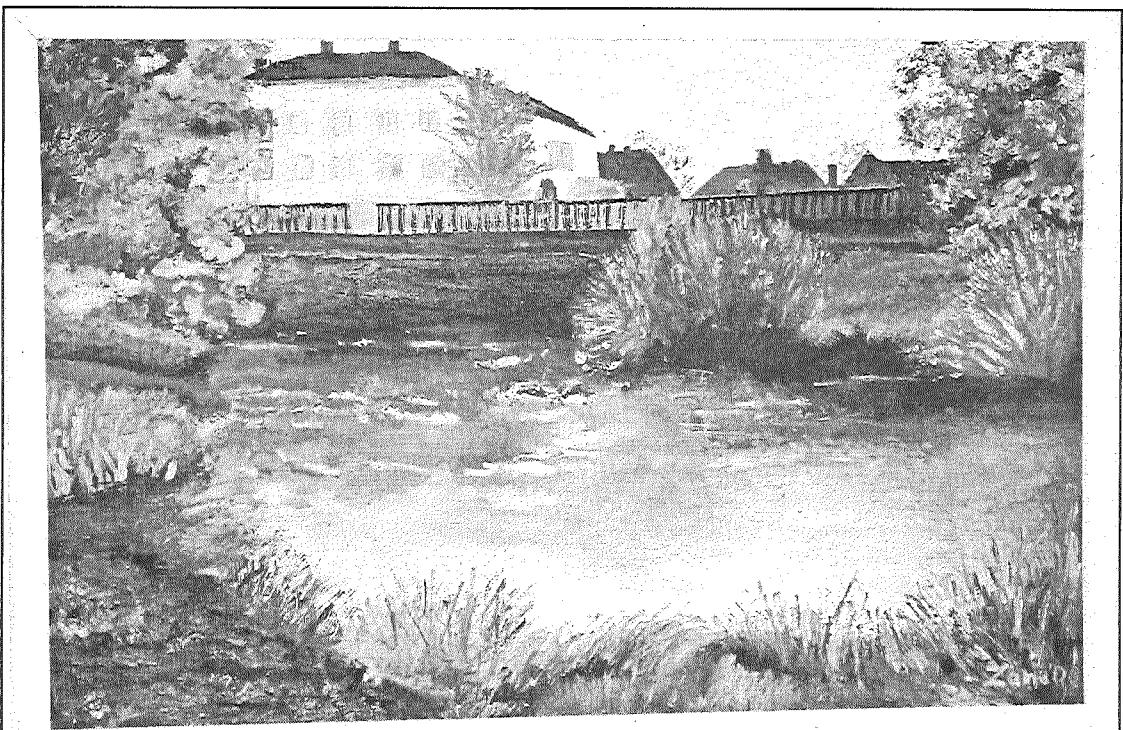
Rīgas pils, gulbju aizlidošana, Dubnas tilts un vecā, romantiskā Vārkavas pils, ainava, no kurās, šķiet, plūst vassaras un siena smarža, — ar šādiem jaukiem darbiem skaņītājus izstādē iepriecina Zane Bramane. Meitene mācās Vārkavas vidusskolas 12. klasē un paralēli mācībām aizraujas ar vīzuālo mākslu. Izstāde pašlaik skatāma salonā «FotoMaks» Preiļos. Zane glezno ar akvareļkrāsām, pastelkrātiniem, eļļas krāsām, bet, zīmējot karikatūras, izmanto zīmuli un tušu.

Skatītāju aplūkošanai tiek piedāvāti divos pēdējos gados tapuši darbiņi — eļļas un pastelē gleznas. Dažas tapušas pēc fotogrāfiām, citās iemūžināti redzētie ie spaidi vai atminu stāstijumi.

Zanei ir arī citū vajasprieki — celišana, dabas fotografēšana, mūzika, meitene pievērsusies arī literārai jaunradei, datorizācijai, floristikai, mūzikai, latgaliešu valodai un kultūrvēsturei. Atzīst, ka patik aizdomāties par retoriskiem jautājumiem un nezūdošām vē-

● Vārkavas meitene Zane Bramane izstādes apmeklētājiem no fotografijas dāvā arī savu dzivespriecīgo smaidu.

● Vārkavas pils jaunās mākslinieces skatījumā.

KAIMINU RAJONOS

BALVU RAJONĀ

Atkal jūtas kā līgavas un līgavaiņi

Balvu kultūras un atpūtas centrā notika jauno ģimeni vakars «Tu esi zieds manā sapņu plāv», uz kuru Balvu dzimtsarakstu nodala aicināja pārus, kuri laulibū registrējuši pēdējos piecos gados.

Veras priekškars, atskan Mendelsona kāzu maršs, un jauno ģimeni vakara dalībnieki uz skatuves ierauga dzimtsarakstu nodalas vadītāju Svetlanu Romanovsku. Viņa runā milas dzeju, tad aicina ģimenes nākt un parakstīties dzimtsarakstu nodalas goda grāmatā. Vīri, kāpjot uz skatuves, tur sievas, lai viņas satraukuma nejauši neuzkāptu uz baltās ligavu kleitas malīnās, parakstās, sanem dāvanu un degošu svecīti. «Bijām patikami pārsteigtī par šo iespēju atpūsties no ikdienas. Sieviņai dāvāju baltu rozi un teicu: es tevi milu! Nekas jau nav zudis. Abi ar Ligitu audzinām dēlu, kura māja jau pāri gadiņam,» saka Māreks Polis. Rostislavs Šluncevs atzina, ka milas vārdus nav grūti teikt arī pēc gadiem, ja vien ir mīlestība. «Mēs ar Ingu audzinām divas meitānas. Domāju – jāprot sadzīvot arī ikdienā, ne tikai svētkos. Uz šo vakaru aicinājam arī

● Uz svētkiem kultūras namā ieradās divdesmit četras jaunās ģimenes – pāri, kuri laulibū registrējuši pēdējos piecos gados. Daudzas sievas bija uzvilkūšas savas kāzu dienas balto kleitu un jutās laimigas gan no viru uzmanības, gan emocionālā kopības mirkla.

vedējus Rutu un Voldemāru Čeķus no Tilžas,» saka Rostislavs. «Es skaitīju sievas baltās kleitās – liekas, ka bija divpadsmīt. Nopriecājos, ka arī man der kāzu kleita. Kopā ar mani un Aivi bija draugu ģimene – Sarmīte un Gatis Ertmaņi. Pārdzīvoju daudzus pārsteiguma un savīnojuma mīklus,» saka Ilze Zelča. Inese un Agris Karpi svētkos dejojuši līdz diviem nakti. Viņu vedēji gan nav varējuši būt līdzās, jo tieši šajā dienā bijuši citās kāzās.

Trīs bērnus audzina Diāna un Ingus Pužuļi, kuri laulibū reģistrēja 2001. gada 20. oktobri. Diāna

saka, ka viņu vedēji Irēna un Stepins Zelči jautru garu uzturējuši ne tikai vēl otram pārim, kuram gājuši vedējos, bet vēl divām ģimēnēm, kas bijušas bez vedējpāra. Kopā ar vedējiem uz pasākumu ieradās arī Anita un Ainārs Kuļši. «Daudz uz pasākumiem nestāigājām, tāpēc patika viss,» iepati jautras bija atrakcijas, saka Anita. Maija un Gatis Bukši uz jauno ģimenu vakaru atbrauca no Rīgas, kur dzīvo un strādā. Maija uz baltā fona izcēlās ar tumšu vākartēru, bet tas netraucēja abiem justies kā ligavai un līgavainim.

Jaunās ģimenes iemūžināja skaistos mīklus fotogrāfijās, kā vējās atmiņas un dejoja ansambļa «Kamēr» mūzikas pavadībā.

Bērni saindējas ar alkoholu

30. oktobrī Balvos trīs pusaudži vecumā no 15 līdz 16 gadiem laikā, kad bija jābūt skolā un jāmācās, nolēma uz skolu neiet un kopā iedzert. Viņi devās uz veikalā un palūdz tur sastaptajam vīrietim nopirk atlautu. Labais onkulis nevarēja atteikt bērnu lūgumam

«Rēzeknes Vēstis»

un nopirka četrus litrus alus. To izdzert nolēma pie viena pusaudža majās. Pēc kāda brīža ierašas paziņa – 21 gadu vecs vīrietis – un nolēma kompānijai pievienoties un atnesa vēl divus litrus stiprā alus un vienu pudeli degviņa. Dzeršana turpinājās līdz brīdim, kad vienam no pusaudžiem kļuva slīkti – sākās vemšana, pa degunu tecēja asinis, līdz puvis zaudēja samānu. Pārējie nobījās un izsauca neatliekamo medicīnisko palīdzību. Slimnīcā puvis atindēja, nākamajā dienā viņš devās majās, taču vēl vairākas dienas pēc notikušā puvis nespēja mācīties, viņa pašsajūta bija slīkti.

3. novembrī Balvu policijas pārvaldē ar lūgumu palīdzēt griezās skolotāji no Daugavpils. Viņiem bija ieplānoti ekskursija uz Tallinu. Pa ceļam uz Igauniju tika konstatēts, ka autobusā divi piecpadsmitgadiņi bērni ir stiprā alkohola reibumā. Kad policijas darbinieki ienāca autobusā, viens no bēriem apvērmies bezsamaņā gulēja uz sēdeklā. Otrs pats spēja pārvietoties, bet bija saprotams, ka arī viņš ir stiprā alkohola reibumā un uzvedas neadekvāti. Tika izsauktā aītrā palīdzība, kas bērnums aizveda uz slimnīcu, bet pārējie turpināja ceļu uz Tallinu.

«Vaduguns»

JĒKAPILS RAJONĀ

Jēkabpils domi uztrauc tilta remontdarbu tempos

Jēkabpils domes izpilddirektorā Dainim Līcim nākas atzīt, ka pārāk gausi ir Daugavas tilta remontdarbu tempis. Sarunas ar SIA «Viadukts» vadību reizēm notiekot pat divas reizes dienā un diemžēl arvien biežāk sākot atgādināt rāšanos.

— Tilti ekspluatācijā jānodod 23. novembrī vai dažas dienas vēlāk, bet darbi ir iekavēti. Sākotnēji viņi solīja, ka viena tilta puse pastāvīgi būs slēgta tikai divas nedēļas, kamēr remontēs seguma šūves. Tagad par šī darba beigu termiņu vēl nav zināms, jo nu tiek skaidrots, ka betonam uz katras šuves jāžūst vismaz četras dienas, — sacīja D. Līcis. Netiekot pildīti arī citi savulaik mutiski izteiktie solījumi. To gan celtnieki esot apņēmušies, ka no 17. novembra kustībai būs atvērtas abas tilta puses, jo pārējiem darbiem transporta kustība vairs netraucēsot.

Tiltu gan asfaltēšot tikai pavasarī, jo objekta būvuzraugs aizliedzis to darīt tagad, kas laika apstākļi var negatīvi ietekmēt seguma kvalitāti.

Valdība apņēmusies Jēkabpili izveidot augstskolu

Jaunā Latvijas valdība savā deklarācijā ierakstījusi, ka arī Jēkabpili atbalstīs zināšanu pārneses centra izveidi. Tas nozīmē, ka nākamo četru gadu laikā Jēkabpili tiks izveidota augstskola. Tas gan var notikt tikai ar nosacījumu, ka savas pilnvaras saglabās Aigara Kalviša valdība.

Jēkabpils domes priekšsēdētājs Leonīds Salcevičs apstiprināja, ka runa ir par Jēkabpils Agrobiznesa koledžas pārveidošanu par augstskolu. Tas esot bi-

jis viņa mērķis, un patlaban izskatās, ka Jēkabpili ir patiesām labas izredzes tikt pie savas augstskaolas. Praktiskas detālās gan netiek atklātas, kā arī nav zināms, vai Jēkabpili būs valsts vai reģionālā tipa augstscola un vai tās dibināšanā iesaistīsies arī pašvaldības. Domes priekšsēdētājs vienīgi norādīja, ka būs jādomā par koledžas telpu paplašināšanu un jaunās augstskaolas akadēmiskā potenciāla veidošanu. Viņš jau mudinājis koledžas pasniedzējus pievērsties doktorantūras studijām.

Koledža savu pašreizējo statusu ieguva 1998. gadā, bet 2002. gadā tā sāka piedāvāt augstskaolas studiju programmas, pagaidām gan pirmā līmeņa profesionālo izglītību.

Pielauj, ka daļu autobusu parka akciju varētu pārdot

Zviedru firma «Busmarket Sweden AB» vēlas iegādāties vismaz 50% SIA «Jēkabpils autobusu parks» kapitāldaļu un, izmantojot šī uzņēmuma bāzi, ierīkot smago automašīnu un autobusu apkopes centru un nodarboties ar lietotu autobusu izjaukšanu un to detalu tirdzniecību.

Informējot par Zviedrijā notikušajām sarunām ar zviedru firmas pārstāvjiem, Jēkabpils rajona padomes priekšsēdētājs Jānis Raščevskis sacīja, ka konkrēta vienošanās par sadarbību nav panākta. Zviedru puse savu turpmāko darbību Jēkabpili redzot tikai saistībā ar autobusu parka kapitāldaļu iegādi, bet rajona padome tās nevēlas pārdot. Pret uzņēmuma kapitāldaļu pārdošanu ir arī SIA «Jēkabpils autobusu parks» direktors Mārtiņš Rupmejs.

LUDZAS RAJONĀ

Lai izveltu mazu cepurīti, vajag lielu pacietību

Ludzas mākslas skolā notika interesanta nodarbiņa – te mācīja vilnas velšanas prasmes. Bērni bāndrīz visi ziemas spelgonā esam vilkuši kājas veltepus. To nosaukums radies no vārda *velt*, jo tehnoloģijas pamātā ir vilnas velšana – filcēšana.

Velšanu ierādīja Rēzeknes Augstskaolas pasniedzēji Einārs Deksnis un Aina Strode. Jau izkārstu garšķiedras vilnu iepērk firmā «Klippan-Saule», tās kilograms maksā ap pieci lati. Šo vilnu apstrādei ved no Zviedrijas, Rigā krāso, sagatavo ražošanai un aizved atpakaļ.

No vilnas var izvēlt zābaciņus, pirts cepuri, paliktņus karstajiem katiem vai pannām, pat bērnu sedziņas.

Sākumā izgriež formu no kartona, tai jābūt 8-10% lielākai par paredzētajiem priekšmeta izmēriem. Formu noplāj ar vilnu, vai izmantot dažāds krāsas, lai izveidotos rakstiņš.

Uz rives sasmalcina parastās saimniecības ziepes un izšķidina tikko uzvāritā ūdeni, līdz izveidojas viendabīga masa. Vilnu pakāpeniski mērcē ar šķidumu un vel. Tas jādara stundas 3-4. Tā vilna pamazām savelās un rodas vajadzīgais priekšmets.

«Ludzas Zeme»

● Tā sākas filcēšanas process, kas ilgst četras stundas.

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Šoferiem — jauni uzskaites punkti par pārkāpumiem

13. oktobrī stājās spēkā Ministru kabineta pieņemtie grozījumi 2004. gada 21. jūnija noteikumos nr. 551 «Pārkāpumu uzskaites punktu sistēmas piemērošanas noteikumi», kas paredz soda punktu piešķiršanu par vairākiem pārkāpumiem.

✓ Autovadītājiem par nepiesprādžēšanos ar drošības jostu tiks piešķirts viens pārkāpumu uzskaites punkts. Ja drošības jostu nebūs lietojis pasažieris, vadītājam pārkāpumu uzskaites punkts netiks piešķirts, toties policists var piemerot brīdinājumu vai naudas sodu vadītājam un pasažierim, kurš nebūs piesprādžējies.

✓ Par to noteikumu pārkāpšanu, kuri paredz lietot drošības līdzekļus bērnu pārvadāšanai, tiks piešķirti divi pārkāpumu uzskaites punkti.

✓ Motocikla vadītājam par aizsprādžētas aizsargķiveres

nelietošanu tiks piešķirts viens pārkāpumu uzskaites punkts. Ja aizsprādžētu aizsargķiveri nebūs lietojis pasažieris, motocikla vadītājam pārkāpumu uzskaites punkts netiks piešķirts, toties policists var piemerot brīdinājumu vai naudas sodu vadītājam un pasažierim.

✓ Dvi pārkāpumu uzskaites punkti tiks piemēroti arī vadītājiem par personu pārvadāšanu vieglā automobiļa priekšējā sēdeklī, kas ir jaunākās par 14 gadiem, ja automobiļa konstrukcijā nav paredzētas drošības jostas, kā arī uz motocikla sēdeklā.

✓ Viens pārkāpumu uzskaites punkts tiks piešķirts par bērnu grupu pārvadāšanu autobusā bez pavadoņa klātbūtnes.

✓ Par to noteikumu pārkāpšanu, kuri reglamentē pasažieru pārvadāšanu kravas automobili ārpus kabines, tiks piešķirts viens pārkāpumu uz-

skaites punkts. Viens uzskaites punkts tiks piešķirts arī par pasažieru pārvadāšanu ārpus traktortehnikas kabines, piekabē un motocikla kravas nodalījumā.

✓ Viens pārkāpumu uzskaites punkts turpmāk vadītājiem tiks piešķirts arī par lielāku pasažieru skaita pārvadāšanu nekā to norādījis transportlīdzekļa izgatavotājs. Šis noteikums neattiecas uz pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, izņemot maršruta taksonometrus.

✓ Viens pārkāpumu uzskaites punkts tiks piešķirts vadītājiem, kas piedalās ceļu satiksmē ar transportlīdzekļi, kuram nav veikta valsts tehniskā apskate.

UZMANĪBU!

Par nepakļaušanos atkārtotai vai vairākkārtējai prasībai apturēt transportlīdzekli un bēgšanu turpmāk tiks piešķirti astoņi pārkāpumu uzskaites punkti līdzīnejā sešu vietā.

Gājēji joprojām pārāk maz izmanto atstarotājus

Rajonā turpinās policijas un Ceļu satiksmes drošības direkcijas rīkotā akcija par atstarojšo elementu pareizu izmantošanu.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldes kārtības policijas biroja 3. nodaļas priekšnieks Vilis Patmalnieks, visvairāk šajā ziņā grēko gājēji, pārsvarā pieaugušie. Skolas vecuma bērni informāciju par atstarojošo elementu nozīmi tumšā diennakts laikā ir saņēmuši skolā, viņi labprāt izmanto atstarotājus, taču daudzi pieaugušie policijas prasību uzskata par piekāšanos. No šī gada janvāra līdz oktobra beigām rajonā administratīvi soditi 179 gājēji un 117 velosipēdisti, pārsvarā par atstarotāju nelietošanu un ceļa braucamās daļas šķērsošanu

nepareizā vietā. Šādos gadījumos policija var izteikt brīdinājumu vai noteikt naudas sodu. Gājējiem tas ir no diviem līdz pieciem latiem, velosipēdistiem — pieci lati.

ATCERĪBES!

Autovadītājs neizgaismotu gājēju uz ceļa pamana tikai 25 līdz 40 metru attālumā. Ja braukšanas ātrums ir 90 km/h, mašīna šo ceļu posmu veic vienā līdz divās sekundēs, kas ir pārāk iss laika spridīs, lai nobremzētu un izvairītos no sadursmes.

Savukārt atstarotāja atspīdināto gaismu autovadītājs, braucot ar tuvajām gaismām, pamana 140 metru attālumā, braucot ar tālajām gaismām, atstarotāju var pamanīt no 400 metru attālumā.

Par ziemas riepām Latvijā un Eiropā

Ceļu satiksmes noteiku mos noteikts, ka no 1. decembra līdz 1. martam visiem automobiljiem un autobusiem, kuru pilna masa nepār sniedz 3,5 tonnas, kā arī to piekābēm jābūt apricotām ar riepām, kas paredzētas braukšanai ziemas apstākļos.

No 1. maija līdz 1. oktobrim aizliegts braukt ar transportlīdzekļiem, kuriem ir riepas ar radzēm.

Rudenī un ziemas sākumā iestājas vēsāks un lietaināks laiks, ceļi kļūst slideni, tāpēc Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) iesaka jau laikus normainīt riepas, lai braukšana būtu pēc iespējas drošāka. Tomēr arī tad, kad transportlīdzeklis aprīkots ar ziemas riepām, CSDD aicina būt uzmanīgiem uz ceļa, jo krītošās lapas, salna un apledojums padara ceļu slidenu.

Autovadītājiem vajadzētu būt piesardzīgiem un izvēlēties laika apstākļiem drošāko braukšanas ātrumu, pietiekamu distanci un intervālu. Ceļu satiksmes noteiku mi paredz, ka uz automobiljiem nav jābūt uzlimei, kas brīdina, ka auto

aprīkots ar radžu riepām. Radžotas riepas ceļu satiksmē Latvijā vares lietot arī pēc 2008. gada.

Ziemas riepu lietošanas noteikumi Eiropā

Austrija — no 15. novembra automobiljiem ir jābūt apricotiem ar ziemas riepām ar vai bez radzēm.

Belgija — atļauts ziemā lietot gan ziemas, gan vasaras riepas pēc pašu ieskatiem. Radžotas riepas ir atļautas lietot tikai laika posmā no 1. novembra līdz 31. martam. Ar radžotam riepām var aprīkot tikai vieglos automobilus (pilna masa līdz 3,5 t). Automobilji, kas aprīkoti ar radžotām riepām, drīkst pārvietoties ar ātrumu līdz 90 km/h pa magistrālēm un līdz 60 km/h uz pārējiem ceļiem. Turklat uz auto jābūt uzlīmētai zīmei — Braukšanas ātruma ierobežojums 60 km/h.

Čehija — ziemā atļauts lietot gan ziemas, gan vasaras riepas. Riepas ar radzēm lietot AIZLIEGTS!

Dānija — šajā valstī ziemā atļauts ekspluatēt vasaras riepas, ziemas riepas ar un bez radzēm, riepas ar kēdēm.

Francija — šeit, tāpat kā Dānija, ziemā atļauts ekspluatēt vasaras riepas un ziemas riepas ar vai bez radzēm. Alpu kalnu apvidos ir atļautas arī riepas ar kēdēm. Šajā gadījumā uz auto jāuzlīmē atiecīga brīdinājuma zīme.

Igaunija — no 1. decembra līdz 1. martam Igaunijā reģistrētiem automobiljiem ar pilnu masu līdz 3,5 t un arī piekabēm OBLIGĀTI jābūt apricotām ar ziemas (M+S) riepām. Radžotas riepas ir atļautas laika posmā no 15. oktobra līdz 15. aprīlim.

Itālija — ziemas riepas ar kēdēm jāizmanto tikai tajos ceļu posmos, kur ir uzstādītas speciālas ceļa zīmes (galvenokārt kalnu rajonus). Radžotas riepas ir AIZLIEGTAS! Pārējos reģionos ipaši norādījumu nav, tātad var braukt arī ar automobiljiem ar vasaras riepām.

Lielbritānija (Apvienotā Karaliste) — atļauts ziemā lietot gan ziemas, gan vasaras riepas pēc pašu ieskatiem. Radžotas riepas ir stingri AIZLIEGTAS! Jāatceras, ka dažas Lielbritānijas pašvaldības ir tiesīgas šos noteiku-

POLICIJAS ZIŅAS

Laika posmā no 13. līdz 19. novembrim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežurdaļā reģistrēti 34 dažādi iesniegumi, no tiem par 24 noziedzīgiem nodarijumiem policija uzsākusi kriminālprocesu.

Nedēļas laikā rajonā reģistrēti pieci ceļu satiksmes negadijumi, sešas huligāniskas darbības, trīs ģimenes skandāli, septiņas zādzības un pieci gadījumi, kad tūsi bojāta manta.

Stabulniekos apzagts veikals

13. novembrī Riebiņu novada Stabulniekos, uzlaužot SIA «TU Lauki» paligtelpas durvis, zagli iekļuvuši veikalā nr. 51, no kura izdarīta dažādu pārtikas un rūpniecības preču zādzība. Policija uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

No pagraba aiznesa pārtiku

14. novembrī Preiļu novada Aizkalnē, salaužot piekaramo atslēgu, ieklūts kādai vietējai iedzīvotajai piederošajai pagrabā, no kurienes pazuduši dažādi pārtikas produkti. Policija par zādzības izdarīšanu uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

Mašīnai nav akumulatora un riepu

14. novembrī kāds Riebiņu novada Sīļukalna pagasta iedzīvotājs konstatēja, ka viņam piederošajai automašīnai nozagts akumulators, riepas un aizdedzes atslēga. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

No šķūņa pazudušas mantas 200 latu vērtībā

Pec divām dienām, 16. novembrī, konstatēta vēl viena zādzība Riebiņu novada Sīļukalna pagastā. Brīvi ieklūstot šķūnī, kādam iedzīvotājam nozagtas dažādas mantas, kuru vērtība ir aptuveni 200 lati. Policija par zādzības izdarīšanu uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

Rušonas bibliotēkai nozagta malka

15. novembrī policija sanēma iesniegumu no Riebiņu novada Rušonas pagasta, kur no mājas pagalma nozagta malka, kas bija sarūpēta Rušonas bibliotēkas vajadzībām. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Satiksmes negadijumā gāja bojā gājējs

16. novembrī policija reģistrēusi ceļu satiksmes negadijumu Jersikas pagasta teritorijā. Ceļa Riga – Daugavpils 191. kilometrā, vadot automašīnu Mitsubishi Carisma, tās vadītājs uzbrauca gājējam, kas pēkši parādījās uz ceļa braucamās daļas. Gājējs guva dzīvībā bissomas traumas un negadijuma vietā mira. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Avarēja un guva vieglas traumas

Vēl viena avārija reģistrēta 18. novembrī. Arī šajā gadījumā tā notikuši Jersikas pagasta teritorijā ceļa Riga – Daugavpils 177. kilometrā. Braucot ar automašīnu Audi A4, tās vadītājs neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, mašīna nobrauca no ceļa un grāvi apgāzās. Pēc negadijuma transportlīdzekļa vadītājs un pasažieri griezās Daugavpils reģionālās slimīnās uzņemšanas nodaļā, bet pēc medicīniskās palīdzības saņemšanas tika palaistīti mājās, jo traumas nebija smagas.

Huligāni sabojāja bāra inventāru

19. novembrī Līvānos bārā «Vindex» jaunieši veica huligāniskas darbības. Rezultātā tika sabojāts bāra inventārs. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

mus grozīt klimatisko apstākļu ietekmē.

Lietuva — uz Lietuvas ziemas ceļiem ziemas riepas nav obligātas automobiļa ekipējums. Bet radžotas riepas drīkst lietot tikai laika posmā no 1. novembra līdz 31. martam.

Nīderlande — ziemā atļauts lietot gan ziemas, gan vasaras riepas — pēc pašu ieskatiem. Riepas ar radzēm lietot tikai pārāk valsts ceļiem vai kombinācijā ar speciālām elastīgām saitēm, kas nosedz radzes, lai tās nebojātu ceļu segumu.

Sveice — ziemas riepas ir obligātas tikai atsevišķos valsts reģionos, un parasti, tuvojoties tiem, autobraucēji par to tiek brīdināti ar speciālām ceļa zīmēm. Radžotas riepas arī šajā valstī ir ārpus likuma.

Ungārija — ziemā atļauts lietot gan ziemas, gan vasaras riepas. Riepas ar radzēm lietot AIZLIEGTS!

Vācija — darbojas tādi paši noteikumi kā Ungārija.

Zviedrija — no 1. decembra līdz 31. martam Zviedrijas auto-transporta reģistrētiem automobiļiem ar pilnu masu līdz 3,5 t un to piekabēm OBLIGĀTI jābūt apricotām ar ziemas (M+S) riepām. Radžotas riepas arī šajā valstī ir ārpus likuma.

«NRA»

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Ko domājat par pāriešanu uz vasaras un ziemas laiku?

Zinātnieki secinājuši, ka Latvijai īstais ir otrs joslas jeb ziemas laiks, kas ieprogrammēts mūsu gēnos.

Alla Marejeva, Riebiņu iedzīvotāja:
— Cik esmu dzirdējusi, pastāv iespēja negrozīt pulksteņus. Man šķiet, ka tā arī vajadzētu darīt. Divas reizes gadā pāriešana uz ziemas un vasaras laiku ir apgrūtinoša. Man ir vairāki mazbēri, vēl par visam mazinu, vienīm ir grūti pierast pie šīm pārmaiņām. Man labāka pašsajūta ir vasaras laikā, bet, kā tas ir no elektroenerģijas ekonomijas viedokļa, lai spriež speciālisti.

Jadviga Kļavinska, pensionāre no Peleču pagasta:

— Man liekas, ka pensionāriem nav lielas atšķirības, vasaras vai ziemas laiks, pulksteņus varētu arī negrozi. Bēt strādājošajiem gan izdevīgāk būtu, ja tomēr notiktu pāreja. Dzīvojam taču Eiropas Savienībā, jāpieskāojas citām valstīm, līdmašīnu sarakstiem un tā tālāk. Manā skatījumā, pārmaiņas nerada nekādu lielo stresu arī cilvēku veselībai, vasarās vakaros ilgāk būtu gaišs. Pirmo reizi uz vasaras laiku Latvija pārgāja jau padomju gados, esam taču pieraduši, lai gan gadijušies arī dažādi kuriozi.

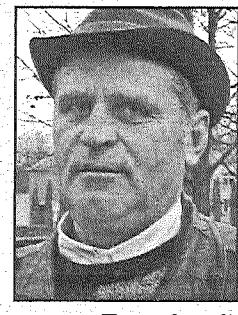
Vasilijs Ivanovskis, Preiļu iedzīvotājs:

— Gimenē mums ir mazulis, šķiet, ka viņam ir pilnīgi vienlaik, pašam savu dienas kārtība izstrādāta. Man pašam liekas, ka labāk jūtos, kad ir vasaras laiks. Tad diena ir garāka un vairāk var izdarīt. Arī uz darbu piecelties nav nekādu problēmu. Tagad, paskatieties, jau pēc četriem pēcpusdienā paliek tumšs.

Jefims Kapkovs, pensionārs no Preiļiem:

— Es domāju, ka pulksteņus nevajag šurp un turp grozīt. Zinu, ka daudzi to uztver slimīgi, rodas veselības problēmas, ja vajag celties par stundu agrāk. Tāpat arī bērniem ir grūti pamosties uz skolu. Man šķiet, ka Latvijai pareizākais būtu vasaras laiks. Pa radio dzirdēju, ka Eiropā ir valstis, kur pāreja uz vasaras un ziemas laiku nenotiek. Kā sabiedrības vairums izlems, tā arī būs, man, pensionāram, personīgi vienlaik.

Jānis Cakuls, dzīvo Rudzātos, strādā Preiļos:

— Es domāju, ka pulksteņus vairs nevajag grozīt. Šis, ziemas laiks, Latvijai ir īstais un pareizais laiks. Patreiz arī jūtos vislabāk. Taupit jau var visu ko, bet vai visu sataupīsim? Vasarā cilvēki jau tāpat pietiekami nogurst. Tas nekas, kas vasarā ap astoņiem no rīta saule jau lielā gabalā būs. Agrāk taču cilvēki tā dzīvoja un jutās labi.

L.Kirillova
Foto: A.Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

VALSTS AĢENTŪRA „VALSTS TEHNISKĀS UZRAUDZĪBAS AĢENTŪRA” konkursa kārtībā aicina darbā PREIĻU RAJONA DAĻAS VĒCĀKO INSPEKTORU

Prasības:

- ❖ augstākā izglītība (vēlams - lauksaimniecības mehanizācija);
- ❖ datorzināšanas pieredzējuša lietotāja līmenī (MS Office);
- ❖ augsta atbildības sajūta un precīzitāte;
- ❖ a/m vadītāja apliecība (B kategorija).

Galvenie pienākumi:

- ❖ veikt traktortehnikas un traktoru piekabju valsts tehniskās apskates;
- ❖ reģistrēt traktortehniku un traktoru piekabes, izsniegt traktortehnikas un traktoru piekabju valsts reģistrācijas numura zīmes;
- ❖ atestēt traktortehnikas vadītājus un izsniegt traktortehnikas vadīšanas tiesības;
- ❖ veikt datorizētu traktortehnikas un traktoru piekabju uzskaiti.

Vēlamais darba uzsākšanas laiks – 2007. gada 01. janvāris.

Pieteikumus un CV lūdzam sūtīt līdz š.g. 27. novembrim V/a „Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra” Preiļu rajona daļai, Preiļos, Liepājas ielā 40a-1, LV-5300, ar norādi Konkursam, tālr./fakss: 53 22033; e-pasts: preili@vtua.gov.lv.

PĒRK privatizācijai pieteiku zemi.

Tālr. 7504777.

**K bez kīlas pensionāriem un strādājošām personām.
R PĒRK — PĀRDOD sertifikātus
E LOMBARDS.
D Preiļos, Daugavpils 37.
R Tālr. 26198846.
I Livānos, Stacijas 1.
Tālr. 26780843.**

ĀTRI UN KVALITATĪVI VEIC CELTNIECĪBAS DARBUS.

Tālr. 26810233.

Dziedniece Gaļina Baisaitova
ārstē nervu slimības, galvassāpes,
impotenci, anurēzi, osteohondrozi, atrisina
ģimenes problēmas, zilē uz kārtīm, kafijas
biezumiem, noņem lāstus, nosaka ūdens
āderu zonas. Sert. nr. LA001-01-06.
Tālr. 28717345.

IEPĒRK VISU VEIDU MELNOS METĀLLŪŽŅUS.

SIA «Robos Mox»,
Preiļu raj., st. Aglona, Krasta 8.
Tālr. 29913389, 26669273.

Internātskola PĒRK VECU LĪNIJDROŠKU (var būt jebkādā stāvoklī) vai tās rezerves daļas.

Tālr. 26390047.

Pārdod

Sākums 11. lappusē.

PĒRK mežu īpašumu domājamās daļas.

Tālr. 7504777, 29488984.

FORD ESCORT (1,6 V, 1995. g. izl., TA, līdz 06.2007., lūka, 5 - durvju, lukturu korektors, ekonomiska, labā stāvoklī). T. 4616426, 26672720;

FORD ESCORT (1993. g. izl., 1,6i, DOCH 16V, TA, 5 pakāpu ĀK, pelēkā metāliskā krāsā, riepas M+S). T. 26367400, 4625522;

FORD FIESTA (1990.g. izl., 1,6, sarkana, TA, signalizācija, labā teh. stāvoklī, steidzami). T.26435475;

FORD GALAXY (2,0 i, 1998. g. izl., 5200 EUR). T. 28791086;

FORD MONDEO (1,6i, 16V, 1993. g. izl., zalganza, CD, TA, labas ziemas riepas, hečbeks, 1400 EUR). T. 26127882;

FORD MONDEO (1993. g. izl., 1,6i, 16 V, zāļa perlmutra krāsā, CD, TA, labas ziemas riepas, Ls 1000). T. 26127882;

FORD MONDEO (2,0 i, 1996.g. izl., viss ekstra, sudraba metāliskā krāsā, TA līdz 11.2006.). T. 4632982, 26538644;

FORD MONDEO UNIVERSAL (1,8i, 1994.g. izl., daudz ekstru, tikko no Vācijas, 2300 EUR). T.26493013;

FORD SCORPIO (2,0, DOCH, 1995.g. izl., gāze - benzīns, el. pakete, koka imitācija, lūka, lukturi, 2 Air Bag, TA, 2550 EUR). T.29477247;

FORD TRANSIT (1990. g. izl., 6 l/100 km, vai maina pret dīzelauto, steidzami). T. 26812395;

FORD TRANSIT (2,5 TDi, 1998.g. izl., 8+1, garais, zilā krāsā, kondicionieris, labā teh. stāvoklī, 5500 EUR). T.29105688;

GAZ 24 (TA, apdrošinātu). T. 4624707;

MAZDA - 626 (1991.g. izl., 2,2i, jauna TA, teicamā teh. un vizuālā stāvoklī). T.29459516;

MAZDA 626 (1991. g. izl., jauna TA, gāze, benzīns, el. stikli, spoguļi, labā stāvoklī, lūtie diskī, steidzami). T. 26161924;

MAZDA 626 (2,2, 1988.g. izl., 1300 EUR), ISUZU TROOPER (2,2 TD, 1986.g. izl., 1500 EUR). T.29402977;

MB 207 (garais - zemais, rezerves daļām). T. 26383058;

MERCEDES BENZ C230 (1996. g. izl., TA, tumši zila, labā stāvoklī, 5000 EUR). T. 29165161;

NISSAN SERRENA (2,0 dīzelis, 1999.g. izl., tumši zilā krāsā, 4700 EUR). T.29259092;

OPEL ASTRA (universāls, 2001. g. izl., 1,7 TDi, tumši zila, jauna TA, 5 pakāpu ĀK, tikko no Vācijas). T. 29390137, 29330389;

Meklēju darbu (vēlams autotransporta uzņēmumā, ir sertifikāti — Lauto, IRU, starpvalstu pārvadājumu ekspedīcijā). Tālr. 28441855.

PIEDĀVĀ DARBU
Anglijā un Ziemeļirijā.

Dažādās specialitātēs
(var bez angļu valodas zināšanām).
Droši, ātri, nav dārgi.
SIA «Regus». Licence nr. 63.
Tālr. Rīgā 7226607, Jēkabpīli 5223555,
mob. tālr. 22054002.

SIA «Olins»
lic. nr. 2006-02/32

• iepērk melnos un krāsainos metāllūžņus par visaugsākajām cenām.
• Veicam iekārtu demontāžu.
• Transporta pakalpojumi.

Adrese: Preiļi, Daugavpils iela 64.
(linu fabrikas teritorija).
Tālr. 28882903.

PĒRK MEŽUS AR ZEMI, CIRSMAS.

Tālr. 22009990.

SIA «RANKO» licencēta kautuve iepērk liellopus, jaunlopus un aitas. Samaksā tūlītēja, ir piemaksas.

Tālr. 26333669 (Nina),
29161121 (Juris).

PĒRK īpašumus ar juridiskiem sarežģījumiem, kā arī pērk domājamās daļas īpašumos laukos.

Tālr. 7088995.

Pār ziediem sēru liesma plivo, Lielais klusums blakus stāj. Tavs mūža gaišums sirdis dzīvos, Lai vieglas smiltis tevi klāj. Izsakām patiesu līdzjūtību piederīgajiem, Antoniju BRİVERI mūžībā aizvadot. Preiļu 1. pamatskolas kolektīvs

Dažādi